

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZBA-
VALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO».

Delegacija ZKJ v Zakopanih

Zakopani, 25. dec. (Tanjug). — Delegacija ZKJ je prispela sinoči v Zakopane, znano poljsko turistično mesto v Tatrah na meji s CSR.

Jugoslavanski delegati bodo jutri popoldne odpotovali v Katowice, središče poljske težke industrije, kjer si bodo ogledali industrijske objekte ter navezali stike s predstavniki delavskih svetov posameznih podjetij in krajevnih ljudskih oblasti. V sredo se bo vrnila v Varšavo, kjer bodo zaključni razgovori, 29. decembra bo odpotovala iz Poljske nazaj v Jugoslavijo.

Čiščenje prekopa

se je stvarno že začelo, roka njegovega zaključka in obnovitve plovbe pa še ni moč natanko napovedati

Kairo, 25. dec. (Tanjug). — Al Ahram poroča, da so se že včeraj začela očiščevalna dela na Sueskem prekopu in sicer z odstranjevanjem min, ki so bile postavljene med Port Saidom in El Kapo kot tudi pred suesko luko. Uradno pa v Egiptu še niso ničesar objavili o tem, da bi se bila začela ta dela. Opazovalci opozarjajo, da je egiptska vlada pred dvema dnevnoma objavila, da utegne neizpolnjevanje sklepov OZN o takojšnjem in brezpogojnem umiku izraelskih čet z egiptskega ozemlja ustvariti nove težave v zvezi z deli na prekopolu.

Posebni Hammarskjöldov odposlanec, ki vodi ta dela, ame-

riški general Wheeler, se je sestel z direktorjem egiptске uprave prekopa Mahmudom Junisom, da bi pripravil delovne načrte. Sodijo, da je general Wheeler pri tem zaposlil oblasti za dovoljenje, da bi krenil del brodivja OZN iz Port Saída v El Kantaro. Blizu El Kantara stoji konvoj 13 ladij, ki je bil tu ob začetku napada. Pri El Kantari je potopljen nekaj vlačilcev, nedaleč od tod, v bližini Ferdana, pa je porušena most in pričakovati je, da bodo tu potekala glavna dela. Pri delih na prekopolu bodo sodelovali razen brodivja OZN tudi piloti, nameščenci in delavci egiptске uprave Sueskega prekopa. Te dni bodo brzkone začeli delati tudi delavnice sueske družbe, izmed katerih so glavne v Ismailiji in Port Fuadu. Delavnice v obeh mestih pa so bile znatno poškodovane. Po izjavi direktorja egiptске uprave Junisa so francoske čete iz njih odnesle tudi več strojev v Port Said.

Mahmud Junis je dalje izjavil, da je egiptska vlada privolila v pobudo OZN, da bi uporabljali pri delih na prekopolu tudi britanske ladje, toda s pogojem, da te niso oborožene in da plujejo pod zastavo OZN. Kar zadeva poravnava škoda, ki je nastala na prekopolu in njegovih napravah, je Junis izjavil, da je moč pričakovati, da bo škoda, prizadejana Egiptu z napadom, ocenjena v desetih dneh.

Na zadnjem plenumu CK KPSZ so gradili gospodarsko komisijo za tekoče planiranje zaradi slabih stikov s podjetji. Odslej bo imela komisija večja pooblastila za reševanje tekočih vprašanj.

Sukanov poziv armadi
Djakarta, 25. dec. (Reuter). Predsednik indonezijske republike Sukarno je nočjo ukazal vsem pripadnikom armade, naj okrepe enotnost in suverenost države ter disciplino oboroženih sil.

Govorec po indonezijskem radiu, je Sukarno pozval vse enote armade, naj podpro vlado v sedanjih težavah. Dodal je, da so incidenti v severni Sumatri »pretrgali armado in deželo« in privedli v nevarnost nacionalno enotnost.

Na notranjepolitičnem področju ovira proces združevanja stabilše socialnih demokratov v n-

Egipt terja odškodnino od Velike Britanije, Francije in Izraela

Generalna skupščina OZN bo obravnavala to vprašanje na prihodnji seji

New York, 26. dec. (AP). Egipt je zahteval od OZN, naj se mu poravnava škoda, ki so mu jo prizadejale Britanija, Francija in Izrael s svojim napadom na egiptovsko ozemlje. Egiptovska delegacija v OZN je minuli petek predložila sekretariatu OZN resolucijo o tem vprašanju. Prepise egiptovske resolucije so zdaj razdelili med delegacije 80 v OZN včlanjenih držav.

O tej resoluciji bodo razpravljali verjetno že v začetku dru-

ga dela sedanjega zasedanja Generalne skupščine OZN, ki se bo znova sestala 2. januarja. Egiptovska delegacija je že pripravila vse potrebno za obravnavanje tega vprašanja v OZN. V predloženi resoluciji opozarja na egiptске človeške žrtve in premoženjsko škodo ter zahteva, naj generalni sekretar OZN ukrene potrebno, da bi ocenili to škodo, in naj o tem brž ko mogoče poroča Generalni skupščini. V dosedanjih razpravah v OZN so že govorili tudi o odškodnini Egiptu. Večina delegacij je tedaj izrazila pripravljenost, da morajo vso škodo poravnati agresorji. Sleherna drugačna ureditev tega vprašanja bi bila samo »spodbuda za morebitne agresivne skomine«.

Delegacije Velike Britanije, Francije in Izraela zdaj grozijo, da bodo tudi one, če bo egiptska delegacija vztrajala pri svoji zahtevi glede odškodnine, zahtevale odškodnino, do katere imajo pravico tudi vse ostale dežele, ki uporabljajo Sueski prekop. Po mnenju teh delegacij je samo Egipt kriv, da je Sueski prekop onesposobljen za plovbo.

Britanske čete v Iraku

Kairo, 25. dec. (AFP). — Al Gumhuriya poroča, da so britanske čete s Cipra odpeljali v Irak in sicer na zahtevo iraškega ministrskega predsednika Nurijsa Saída, ki sodi, da »grozijo njegovi deželi številne nevarnosti«. List pa meni, da ne prihajajo v Irak zato, da bi ga branile, marveč da bi zaščitile predsednika vlade Nurijsa Saída pred iraškim ljudstvom, ter vprašuje: »Ali bo Nuri Said domel, da Velika Britanija, ki je zdaj po pustolovskem napadu na Egipt oslabiljena, niti s svojimi bataljoni ne bo mogla dolgo krotiti iraškega gibanja za nacionalno neodvisnost?«

Pervuhin namesto Saburova

Moskva, 25. dec. (Tanjug). Namesto dosedanjega predsednika državne gospodarske komisije za tekoče planiranje Saburova je bil imenovan prvi namestnik predsednika vlade Pervuhin.

Na zadnjem plenumu CK KPSZ so gradili gospodarsko komisijo za tekoče planiranje zaradi slabih stikov s podjetji. Odslej bo imela komisija večja pooblastila za reševanje tekočih vprašanj.

Sukanov poziv armadi

Djakarta, 25. dec. (Reuter). Predsednik indonezijske republike Sukarno je nočjo ukazal vsem pripadnikom armade, naj okrepe enotnost in suverenost države ter disciplino oboroženih sil.

Govorec po indonezijskem radiu, je Sukarno pozval vse enote armade, naj podpro vlado v sedanjih težavah. Dodal je, da so incidenti v severni Sumatri »pretrgali armado in deželo« in privedli v nevarnost nacionalno enotnost.

V sekretariatu OZN so se že začela pripravljajna dela v zvezi z ocenitvijo škode. Znano je, da je generalni sekretar Hammarskjöld že ukrepal v tej smeri, vendar pa podrobnosti niso znane.

Očiščevalna dela na prekopolu in izplačilo odškodnine sta dve najvažnejši in najbolj pereči vprašanji, ki jih bo morala zdaj urediti OZN v prihodnjih dneh. Večina delegacij sodi, da je treba ti vprašanji zadovoljivo rešiti, ker sicer ne bo moč niti misliti na to, da bi napredovali v urejanju celotnega problema Bližnjega vzhoda, ki povzroča OZN tolike skrbi že dolgo vrsto let.

Saragatov umik na desno zavira prizadevanja za združitev socialistov

Rim, 25. dec. (Tanjug). V vodstvu italijanske Socialistične stranke menijo, da so zadnji politični dogodki očito spravili v nevarnost možnost združitve obeh socialističnih strank. Pri tem opozarjajo na težave, ki so nastale tako na zunanje kot notranjepolitičnem področju. Saragatova zahteva, naj Socialistična stranka brez pridržkov sprejme atlantsko orijentacijo v zunanji politiki, za socialiste ni sprejemljiva. Razgovori o tem so se bili začeli pri zahtevi, naj se obe stranki izrečeta za nevtralnno zunanjo politiko. V Socialistični stranki pravijo, da je Saragat na prvem sestanku Nenniju predlagal, naj bi se razvijala italijanska zunanja politika v smislu nevtralnosti med obema blokoma, tako kot na pr. švedska. Na nadaljnjih pogajanjih pa je Saragat čedalje bolj šil na stran zahodnega bloka, dokler ni nazadnje po dogodkih na Madžarskem naravnost zahteval, naj združeni socialisti podpro dosedanj zunanjo politiko Italije, ki je docela solidarna z Atlantsko zvezo in se zavzema za ustanovitev združene Evrope. Te Saragatove zahteve so poslabšale odnose med obema strankama. Nekateri krogi Socialistične stranke, zlasti na levici, sodijo, da je namen Saragatovih zahtev sploh onemogočiti združitev socialistov in socialnih demokratov.

Na notranjepolitičnem področju ovira proces združevanja stabilše socialnih demokratov v n-

V ponedeljek je bila v Beogradu sklenjena konvencija o kulturnem sodelovanju z Bolgarijo. Podpisala sta jo namestnik bolgarskega prosvetnega ministra Ivan Bosev (na levi) in sekretar naše Komisije za kulturne stike s tujino Ivo Frol

katerih gospodarsko-socialnih vprašanjih. V zadnjem času se je razvnel v parlamentu hud boj v zvezi s cenami električnega toka. Levčarske stranke so zahtevale zavrnitev vladne zahteve po zvišanju cen. Socialisti so od socialnih demokratov zahtevali, naj tudi oni zavzamejo takšno stališče, še toliko bolj, ker so zahtevo po zvišanju cen sprožili konservativni liberalci. Ob glasovanju pa so socialni demokrati podprli vlado in povzročili tako še eno težavo v odnosih s socialisti.

Prva posledica teh razprtij je bila, da je praktično prenehala

delovati mešana komisija, sestavljena iz delegatov obeh strank, ki so jo bili ustanovili pred dvema mesecema z nalogo, naj pospešuje proces zblíževanja socialistov in socialnih demokratov ter sestavi program združitve. Predstavnik socialnodemokratske levice v vodstvu stranke so zdaj ostro kritizirali takšno politiko Saragata in sekretarja stranke Matteottija ter so zagrozili, da bodo zapustili stranko, če ne bosta sprejela svojih stališč in odločno obnovila prizadevanja za zblížanje, pozneje pa za združitev obeh strank.

Kitajsko-ameriški odnosi

Cu En Laj o nadaljnjih pogajanjih z ZDA in o eliminaciji sile v urejanju vprašanj na Daljnem vzhodu

Karači, 25. dec. (Nova Kitajska). — Na konferenci, ki je bila po razgovorih s pakistanskim ministrskim predsednikom Suh-ravardijem v Karačiju, je kitajski ministrski predsednik Cu En Laj izjavil, da bi bilo po njegovem mnenju moč prijateljsko poravnati kašmírski spor med Indijo in Pakistanom. Pripomnil je, da je med razgovori v Karačiju kot tudi med nedavnimi razgovori v New Delhiju razpravljalo o kašmírskem vprašanju, da bi se seznanil s položajem. Pakistan-

skim voditeljem je posredoval »izraze dobre volje«, ki jim jih je prek njega sporočil indijski ministrski predsednik Nehru. Na vprašanje, ali je pripravljen razgovarjati se z ameriškim zunanjim ministrom Dullesom o neurejenih vprašanjih med Kitajsko in ZDA, je opozoril, da je to predlagal že v Bandungu. Cu En Laj je nadalje izjavil, da je v ameriških zaporih znatno več Kitajcev kot je Američanov v kitajskih. O izpustitvi teh ljudi iz zaporov sta se sporazumela v Ženevi kitajski in ameriški veleposlanik, zdaj pa gre za to, kako bo ta sklep izpolnjen. Glede na načelo zanikanja uporabe sile v urejanju spornih vprašanj med ZDA in LR Kitajsko je Cu En Laj dejal, da Kitajska spoštuje to načelo, da pa ga hočejo ZDA izkoristiti, da bi obdržale svoje oborožene sile na Tajvanu (Formozu).

Na vprašanje novinarja, ali so med njegovimi razgovori z azijskimi voditelji prišla do izraza enaka gledišča o madžarskem vprašanju, je Cu En Laj rekel, da je to vprašanje zelo zamotano in da so bila gledišča v določenih ozirih enaka, v drugih pa različna.

Gospodarska odbora sprejela osnutek družbenega plana

Beograd, 25. dec. (Tanjug). Odbora za gospodarstvo obeh domov Zvezne ljudske skupščine sta nočjo soglasno sprejela osnutek družbenega plana za leto 1957. V zvezi z določbami osnutka plana, ki se nanašajo na plače delavcev in uslužbencev v gospodarskih organizacijah, sta odbora sprejela amandma, s katerim so se strinjali tudi predstavniki Zveznega izvršnega sveta. Amandma določa, da bo Zvezni izvršni svet izvršil spremembo in dopolnitve plačnega sistema v gospodarstvu, pri čemer bo višina zasluzka odvisna od učinka, oziroma od uspeha gospodarske organizacije, kar bo pripomoglo k zvišanju delovne storilnosti in znižanju proizvodnih stroškov. Organi delavskega upravljanja bodo dobili širše pravice pri določanju tarifnih postavk v tarifnih pravilnikih.

ODPOR KAMERUNA PROTI FRANCOSEMU KOLONIALIZMU

ZAKRINKANO NASILJE

in preziranje skrbniškega nadzorstva OZN

Paris, 25. dec. (Tanjug). Malone 50 % volivcev v Kamerunu je v nedeljo bojkotiralo prve parlamentarne volitve v »neodvisno« kamerunsko poslansko zbornico. Dopisniki pariških časnikov poročajo, da so potekale volitve v splošni zmešnjavi in neredih. Več poslanskih kandidatov, ki jih je postavila francoska kolonialna uprava, je bilo v hudih incidentih ubitih ali ranjenih. Veliko volišč so zažgali in se tako odzvali pozivom »Narodne unije«, ki je v svojem zadnjem razglasu označila te volitve kot zločinsko potvorbo, s katero naj bi preslepili OZN. Kamerun — bivša nemška kolonija v Centralni Afriki z okrog 3 milijoni prebivalcev — je po prvi svetovni vojni pripadel Franciji v skrbstvo in je ta

po sklepih OZN dolžna dovoliti organom Skrbniškega sveta nadzorstvo nad pravnim poslovanjem kolonialne uprave. Na večrajšnjih volitvah pa ni bilo nobenega opazovalca OZN.

Na teh volitvah so sodelovale samo Francozom udinjene stranke, ki so tudi že pripravile osnutek statuta o avtonomni upravi dežele. Po tem statutu naj bi razglasili Kamerun za »neodvisno deželo«, toda tako, da bi bila vključena v Francosko unijo in bi Francija obdržala njeno vojaško obrambo, diplomacijo, finance in zunanjo trgovino. Najvplivnejša stranka — Narodna unija je zato pozvala volivce, naj volitve bojkotirajo, ker da takšen statut ne bo zboljšal kolonialnega položaja Kameruna, marveč ga bo samo oropal možnosti, da

OZN nadzoruje početje francoskih oblasti v njej.

Podoben statut »neodvisnosti« je odobrila tudi poslanska zbornica francoskega Toga, izvoljena na nedavnih volitvah, ki so potekle prav tako brez nadzorstva organov Skrbniškega sveta OZN. Ta del Toga je tako postal član Francoske unije, Francija pa je zavrnila, da bi OZN poročala o položaju v tej koloniji.

Tukajšnji uradni krogi poudarjajo, da pripravljajo ministvo za prekmorska področja, ki je pristojno za vse francoske kolonije, statute o »neodvisnosti« tudi za druge francoske posesti v ekvatorialni Afriki. »Ti statuti izpričujejo težnjo Francije, da opusti kolonializem«, so izjavili predstavniki vlade v Parizu.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 26. decembra

Pretežno oblačno, v kotlinah zamrznilo, zlasti na Primorskem delne razjasnitve. Jutrarnja temperatura med -14 in -8, v Primorju okoli +1. Najvišje dnevne temperature med -3 in 0, v Primorju do 6 stopinj C.

Stanje vremena: Toplo jedro v višinah in jedro zelo visokega zračnega pritiska se še dalje zadržujeta nad Skandinavijo. Hladno jedro pa se je pomaknilo nad Alpe in zahodni Balkan ter počasi slabši.

Stanje snega: Vrh 22 cm priča na 40 cm podlage, Komna 20 cm na 75 cm podlage, Poljuka 25 cm na 35 cm podlage, Dom Planica 30 cm na 10 cm podlage, Tamar 25 cm na 40 cm podlage, Podkoren 15 cm, Kranjska gora 12 cm, Erika 13 cm, Bled 12 cm, Savica Bohinj 17 cm, Tržič 12 cm, Ljubelj 15 cm, Korca 20 cm, Celjska koča 10 cm, Moziška koča 30 cm, Korosica 30 cm na 100 cm podlage, Logarska dolina 30 cm na 10 cm podlage in Koča ob žitnici na Pohorju 16 cm

Družbeni plan v Zvezni ljudski skupščini

Danes bo začela Zvezna ljudska skupščina obravnavati osnutek družbenega plana za leto 1957. Današnja debata bo pravzaprav nadaljevanje tiste izredno pomembne debate o temeljnih smernicah naše gospodarske politike o prihodnjem letu, ki je bila zaključena 7. decembra. V šestih dneh je govorilo 70 ljudskih poslancev (če ne računamo govora tovariša Kardelja in ekapozija tovariša Vukmanovića). Bolj kakor kdajkoli doslej je debata o celoti zajela naše gospodarstvo in prinesla mnogo argumentov in predlogov. Slišati pa je bilo tudi mnogo kritike, katere namen je bil, da bi bil naš družbeni plan za prihodnje leto čim boljši. Zato velja šestdnevna debata v Skupščini za najpomembnejši letošnji dogodek v našem političnem, parlamentarnem in gospodarskem življenju.

Skupščina je dala Zveznemu izvršnemu svetu v glavnem dve smernici, namreč, da ustvari pogoje za nenehno dvigovanje življenjskega standarda in da zagotovi solidnejše materialne temelje za razvoj komun in delavskih svetov. V 15 dneh je moral Zvezni izvršni svet na podlagi teh smernic sestaviti osnutek plana. To je bilo izredno zamotano in obsežno delo. V osnutku plana, ki ga je prejela Skupščina 19. decembra, so nekatere bistvene spremembe. Prvo to predvideni obseg bruttoinvesticij je zdaj zmanjšan za 24 milijard.

Zmanjšanje se nanaša zlasti na industrijo, kmetijstvo, gradbeništvo, promet in družbeni standard pa so dobili za prihodnje leto večja sredstva. Industrijska proizvodnja bo narasla prihodnje leto za 13% (namesto prejšnjih 15%), toda zmanjšanje gre na račun investicijskega blaga, vtem ko ostane povečanje proizvodnje blaga za široko potrošnjo na prejšnji ravni 11%.

Osnutek plana nalaga Zveznemu izvršnemu svetu, da spremlja gibanje realnih plač delavcev in uslužbencev in uveljavlja potrebne ukrepe ali pa jih predlaga Skupščini tako, da se ohranijo zdaj znižane realne plače. Skratka, za osnutek plana je značilna usmeritev na ustvarjanje ugodnejših gospodarskih pogojev za zboljšanje življenjskega standarda, kar je Skupščina poudarila kot najpomembnejšo nalogo o prihodnjem letu. Sednja pa se bo življenjski standard zboljšal v okoliših in kolikor nam to dopuščajo materialne možnosti. Sedanje znižanje plač je samo prehodni ukrep, kajti stalni vir boljšega standarda je v večji proizvodnji in večji delovni storilnosti.

Druga temeljna smernica Skupščine je bila, da se zagotovi večja in bolj solidna materialna podlaga za razvoj mehanizma naše socialistične demokracije, predosem komun in delavskih svetov. Komune in delavski sveti prav zaradi pomanjkanja sredstev zadnji dve leti niso mogli razviti svojega dela tako, kakor bi bilo treba. Ko je tovariš Kardelj govoril o tej strani naše gospodarske politike o prihodnjem obdobju, je rekel, da je za razvoj stabilnega demokratičnega političnega mehanizma države prehodnega obdobja predvsem treba okrepiti gospodarske in družbene odnose v družbeni bazi in jih napraviti neodvisne od oskadanje politike državnega aparata. To pa predvsem pomeni, da je treba okrepiti gospodarski in politični status, proči, posameznega delovnega človeka v njegovem delu na družbenih proizvodnih sredstvih, drugič, delovnega kolektiva o podjetju in, tretjič, krajevne samoupravne skupnosti. »Uspehi na tej poti,« je rekel tovariš Kardelj, »bodo naš prispevek k odstranitvi prehodne krize, ki jo zdaj preživlja mednarodni socializem.«

Ali je osnutek plana v celoti zadovoljil smernice Skupščine na tem področju? Lahko rečemo, da jih je in ni, kakor je poudaril Mijalko Todorović v odboru Zbora proizvajalcev. Z instrumenti se ni spremenilo tako rekoč nič, prek njih pa urejamo materialno bazo delavskih svetov in komun; seveda ne samo prek njih, marveč tudi z naraščanjem proizvodnje in delovne storilnosti. V tem smislu je plan usmerjen na odstranitev neskladnosti in na to, da ustvari materialne pogoje za potrebne spremembe v sistemu, predosem v samih materialnih odnosih.

V januarju se nam obetajo tudi novosti na področju spremembe instrumentov in nadaljnje izpopolnitve našega gospodarskega sistema. Pripravlja jih Zvezni izvršni svet o duhu smernic, ki mu jih je dala Skupščina. O tem bo najbrž govoril danes tovariš Mijalko Todorović v svojem ekspoziciju.

SKUPŠČINSKO ŽIVLJENJE

Razprava o gospodarskih instrumentih za prihodnje leto

je v odboru za gospodarstvo Zveznega sveta Zvezne ljudske skupščine zaključena

Beograd, 25. dec. (Tanjug) — Odbor za gospodarstvo Zveznega sveta Zvezne ljudske skupščine je danes dopolnil zaključil razpravo o vseh gospodarskih instrumentih za leto 1957, razen določb o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij. O tem vprašanju bodo odločili popoldne, potem ko bodo slišali mnenje Zveznega izvršnega sveta o predlogih za spremembo plačnega sistema, sproženih na včerajšnji seji odbora.

Na današnji seji so ljudski poslanci iz BiH opozorili na potrebo, da bi čimprej proučili sedanje plačilne cene, ki povzročajo velike težave ne samo gospodarskim organizacijam, marveč v vsej republiki. V BiH so plačilnirali 75% cen v industriji in rudarstvu.

Ljudski poslanci iz Slovenije in Hrvaške so izrazili mnenje, da s prispevkom za socialno zavarovanje po stopnji 38% ti dve republiki ne bosta mogli kriti dolgoročnih davstev socialnega zavarovanja. Zato bi bilo treba obdržati letošnje stopnje 40%.

Strokovnjak Zveznega zavoda za gospodarsko planiranje je v tej zvezi rekel, da bo uporaba te stopnje samo pri zvišanju plač za 36 milijard zagotovila socialnemu zavarovanju 20 milijard novih dohodkov. Na račun socialnega zavarovanja je bilo slišati na seji še nekaj pripomb in odbor se je sporazumel v mnenju, da je treba sedanji sistem socialnega zavarovanja v celoti proučiti.

Ko so obravnavali instrumente, ki se tičejo investicij, so zlasti poudarili važnost, da bi racionalno izkoristili kredite za rekon-

strukcijo in dograditev objektov v skupni vrednosti 21.400.000.000 dinarjev. Prednost pri posojilih bodo imeli tisti investitorji, ki izpolnjujejo določene pogoje, predvsem pa, da s čim manjšimi investicijami in čim večjo rentabilnostjo zagotove odplačilo posojila najpozneje v 5 letih. Ljudski poslanci so opozorili na izkušnje, da posamezni investitorji prelahko prevzamejo nerealne obveznosti, ki jih pozneje ne morejo izpolniti.

Sproženih je bilo tudi več predlogov za zvišanje plač v posameznih gospodarskih panogah, nazadnje pa so sklenili, da zdaj o tem ni moč odločiti, ker je treba počakati, da bomo videli ne samo potekabe ene, marveč tudi odnose v plačah z drugimi panogami.

Danes se bo sestala Zvezna ljudska skupščina

Beograd, 25. dec. (Tanjug). — Jutri dopoldne ob 11 se bosta sestala na ločenih sejah domova Zvezne ljudske skupščine ter določila dnevni red tega zasedanja. Popoldne pa bosta imela skupno sejo, na kateri bo predsednik odbora za gospodarstvo Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović podal ekspozico o osnutku družbenega plana za leto 1957. Razen Mijalka Todorovića bo govoril tudi državni sekretar za blagovni promet Marijan Breclj. Na dnevnem redu tega zasedanja sta nadalje predlog zveznega proračuna za leto 1957 kakor tudi osnutek zakona o zaključnem računu FLRJ za leto 1955.

Seja odbora za prosveto in kulturo Zveznega izvršnega sveta

Na seji odbora za prosveto in kulturo Zveznega izvršnega sveta, ki ji je predsedoval Rodoljub Colaković, so razpravljali o določbah osnutka zakona o javnih uslužbencih, ki se nanašajo na prosvetne, znanstvene in kulturne ustanove. Odbor je potem proučil tudi predloge zveznih organov za vprašanja telesne vzgoje ter med drugim razpravljal o delu Sveta za telesno vzgojo Zveznega izvršnega sveta.

DNEVNA KRONIKA

Poljski atomski strokovnjaki v Jugoslaviji

Delegacija poljskih atomskih strokovnjakov z ministrom Wilhelmom Billigom na čelu si je te dni ogledala inštitut za jedrske znanosti »Boris Kidrič« v Vinčih. Delegacija sta sprejela podpredsednik Zvezne komisije za jedrsko energijo prof. Pavle Savić in direktor Inštituta Vojko Pavičić. Včeraj dopoldne so se poljski delegati razgovarjali s predstavniki Zvezne komisije za nuklearno energijo, opoldne pa jih je sprejel član predsedstva te komisije Milentije Popović.

Blažo Jovanović in Veljko Zeković sta govorila v Nikšiću

V Nikšiću je bila včeraj volilna konferenca Socialistične zveze okraja, ki sta se je razen velikega števila delegatov udeležila tudi predsednik glavnega odbora Socialistične zveze Crne gore Blažo Jovanović in zvezni ljudski poslanec tega kraja Veljko Zeković. Blažo Jovanović je govoril o družbenem samoupravljanju in povečanju proizvodnje, ki je poglaviti pogoj za zboljšanje življenjskega standarda. Veljko Zeković je govoril o nekaterih vprašanjih kmetijstva v tem okraju, dotaknil pa se je tudi zadnjih mednarodnih dogodkov.

Konferenca Okrajnega sindikalnega sveta Beograda

Na letni konferenci okrajnega sindikalnega sveta Beograda, ki je bila zaključena včeraj, so predlagali, naj bi začeli v Beogradu ustanovljati občinske sindikalne svete. Ti sveti so imeli velike uspehe v Sarajevu, Zagrebu in Ljubljani, kjer so podobni pogoji za sindikalno dejavnost kakor v Beogradu. Sodijo, da bodo občinski sindikalni sveti pripomogli k večjemu včlanjenju zaposlenih delavcev in uslužbencev. Zdaj je v Beogradu okrog 20 odstotkov skupnega števila zaposlenih, ki niso člani sindikatov.

»Elektrika v službi napredka«

Odbor za proslavo stoletnice rojstva Nikole Tesle je organiziral v Zagrebu razstavo »Elektrika v službi napredka«. Vrsta originalnih dokumentov, maket in fotografij prikazuje prispevek velikega znanstvenika k razvoju znanosti o elektriki na svetu in zlasti njegov prispevek k razvoju radiofonije. Razstava prikazuje med drugim tudi razvoj elektrifikacije v naši državi.

Nov velik remorker bodo zgradili v Kraljevicu

Ladjedelnica »Tito« v Kraljevicu je sklenila pogodbo za zgraditev velikega remorkerja za lu-

Devizni tečaj

Na rednem sestanku so bili dne 25. decembra 1950 zaključeni po naslednjih tečajih:

US dolar 4.100, — Lit 16.500, 17.000; 5frs 65.100, — Lit — 605, Lit STT 570, 490; Lit Gor. 247, — Eg. Lstg — 2.300; — o. dolar Fin. 1.500, 537; o. dolar Norv. 1.400, — o. dolar Grč. 1.910, 1.950; o. dolar Turč. 1.000, — o. dolar Izr. 1.450, 1.660; o. dolar Paragv. — 575; o. dolar Madž. 970, 588; o. dolar Polj. 3.010, — o. dolar CSR 2.100, 2.100; o. dolar Bolg. 1.210, — o. dolar Rom. 1.300, 588; o. dolar Vah. Nemčija 2.150, — o. dolar Alb. 660, 596; o. L. Kina 2.450, — Lit Koper 285, —.

Opomba: številke pomenijo: 1. tečaj v Ljubljani, 2. tečaj v Zagrebu.

Zaradi tehničnih ovir srednjih tečajev nismo prejeli.

ko Karač. Remorker bo najso- dobnje opremljen, imel bo 1500 konjskih sil, dolg bo 46 m in bo lahko vozil s hitrostjo 13 morskih milj na uro.

Dobra ribiška sezona

V enajstih mesecih tega leta so uveli naši ribiči 17.228 ton morskih rib, 3600 ton več kakor lani. Zadnji dve leti je bil lov na morske ribe zelo slab. Po dveh letih je to zdaj prva dobra sezona. Ribiški strokovnjaki menijo, da se je treba za to predvsem uveljaviti bolj mehaniziranemu ribiškemu brodogradu.

Koksarna v Zenici je dosegla letni plan

Kolektiv zeničke koksarne je včeraj, sedem dni pred rokom, dosegel letni plan. Od avgusta 1954 je proizvedla koksarna v Zenici 903.000 ton kvalitetnega metalurškega koksa, samo letos pa 500.000 ton. Če bodo pogoji ugodni, bo lahko koksarna v Zenici do konca leta proizvedla še 10.000 ton koksa.

Nadaljnja stopnja družbenega upravljanja stanovanjskih poslopij

Realna najemnina naj bi povečala materialno osnovo hišnih svetov stanovanjskih skupnosti — Razliko med sedanjo in realno najemnino bi črpali iz skladov, ki bi jih bilo nujno treba zvišati

Ze doslej so očitni veliki uspehi, doseženi z družbenim upravljanjem stanovanjskih poslopij. Čeprav ta oblika družbenega upravljanja ni imela ustreznih materialne osnove, vendar pa lahko rečemo, da so hišni sveti v mnogem pripomogli, da so stanovanjska poslopja bolje vzdrževana. Doslej pa so v razvoju močno zaostajale stanovanjske skupnosti, ki so se v glavnem spremenile v nekakšno administrativno nadzorstvo nad poslovanjem stanovanjskih svetov predvsem, ker nimajo materialne osnove in ker je na njihov razvoj vplivala ožina obstoječih predpisov. Tako nam je praksa spet potrdila, da za razvoj družbenega upravljanja ne zadostuje samo zavest državljanov, temveč je glavni temelj njegovega razvoja materialna osnova, ki vzbuja interes in tudi omogoča neposredno uspešno sodelovanje državljanov.

KAKO POVEČATI MATERIALNO OSNOVO

Posamezne stanovanjske skupnosti so vzlic nezadostnim materialnim pogojem skušale najti neko obliko dela, skoraj vse brez izjeme pa so zašle v slepo ulico in se spremenile v administrativni organ.

Kako naj bi odpravili to pomanjkljivost? Zboljšati materialno osnovo družbenemu upravljanju stanovanjskih poslopij je moč le z uvedbo realne najemnine. Dandanes se skoraj vsi, ki se ukvarjajo s stanovanjskim problemom, strinjajo, da bi bilo nujno treba uvesti realno najemnino. Toda skoraj vsi imajo tudi pomisleke, češ da težav, ki bi jih rodila — čeprav postopna — uvedba realnih najemnin, zaradi splošnih življenjskih pogojev še ne bi zmogli. Teh težav nikakor ne smemo podcenjevati. Prav zaradi njih pa moramo resno razmisliti, kako bi najbolje uredili problem materialne osnove družbenega upravljanja s stanovanjskimi poslopiji, hkrati

pa ne bi prizadeli standarda ali celo povečali razlike med posameznimi kategorijami državljanov in sicer spet v škodo mestnega in industrijskega prebivalstva.

Ce bi povišali najemnine nasploh, bi nujno morali hkrati tudi ustrezno zvišati plače. Nekateri menijo, da bi tako bilo moč rešiti ta problem, češ da bi se s tem povečala zainteresiranost delovnih ljudi za proizvodnjo. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da precej delavcev in uslužbencev stanuje v svojih hišah in v okoliših kmečkih gospodarstev. Povišanje plač v nadomestilo za zvišano najemnino pa bi pomenilo, da bi velik del povišanja dejanskega šel za zvišanje potrošnje, s čimer pa bi bili prizadeti spet tisti, ki živijo v tujih stavbah in plačujejo najemnino.

Prav tako ne bi mogli rešiti tega problema s tem, da bi uvedli davek na hiše in stanovanja, kakor nekateri predlagajo. To bi nam prineslo samo vrsto novih težav, če pri tako dosledni davčni politiki pa ne bi ustvarili enakopravnega materialnega položaja.

Po vsem navedenem bi torej morali smelo iskati drugačno možnost. To bi bilo moč doseči takole: najemnina naj bi ostala na dosedanji višini, razliko med sedanjo in realno najemnino pa naj bi krili iz javnih skladov, n. pr. iz stanovanjskega sklada. Seveda pa bi morali ta sklad zvišati, saj že sedaj ne zadostuje, če hočemo z novogradnjami vsaj kolikor toliko omiliti stanovanjsko stisko.

VLOGA STANOVANJSKE SKUPNOSTI BI SE SPREMENILA

V takih okoliščinah bi se lahko bistveno spremenila tudi vloga stanovanjskih skupnosti. Le-te naj bi same določale odstotke za administrativne in vzdrževalne stroške posameznih hišnih svetov. Tu ni bojazni, da bi stanovanjske skupnosti določale previsoke odstotke, ker bi skrbele.

TRG KMETIJSKIH PRIDELKOV V DECEMBRU

DOVOZ ŽIVIL nekoliko manjši

vendar cene doslej niso občutno narastle

Beograd, 25. dec. (Tanjug). — Trg kmetijskih pridelkov je bil v decembru v glavnem dobro preskrbljen in cene niso občutno narastle, razen pridelkov, katerih sezona se bliža koncu. Zadnje dni je bil dovoz živil na trg nekoliko manjši zaradi slabega vremena, celotno zmanjšanje ponudbe pa na gibanje cen ne vpliva bistveno.

Izmed zimskega sočivja je trg dobro založen samo s krompirjem, ponudba fižola, čebule in zelja pa je zadnje dni nekoliko manjša, kakor je bila v začetku meseca. Ljudje so se večinoma preskrbeli z zimskim sočivjem in so ga nehali kupovati v večjih količinah. Cene krompirja se zmerom nekoliko padajo. Za prihodnje dni je pričakovati, da bosta ponudba in preskrba dobri, cene pa bodo bržčas ostale na sedanji višini. Krompir je v prodaji na drobno po 20, na debelo pa po 17 din, odkupna cena pa znaša 15 din. Manjša je zadnje čase tudi ponudba mešanega fižola in cene v prodaji na drobno polagoma padajo. Nekoliko večje je od ponudbe povpraševanje po tetovcu, toda njegova cena ne vpliva na splošno dobro preskrbo trga s fižolom. Najceneje so prodajali zadnje dni fižol v Bjelevaru, in sicer po 40 din, najdražje pa v Skoplju — po 90 din. Povpraševanje po čebuli še zmerom narašča. Ponudba pa je malo, ker so tržni presežki v glavnem izčrpani. Malo je na trgu tudi zelja, ki se bo bržčas nekoliko podražilo, zlasti boljše vrste.

Glede sadja je trg dobro založen samo z jabolki, ki pa so draga. Za trg orehov so značilne slaba ponudba in visoke cene. Veliko je namreč še zmerom povpraševanje po orehih za izvoz. Južnega sadja ni dovolj in je tudi precej drago. Ker prihajajo iz tujine znatne količine južnega sadja, je pričakovati, da se bo v prodaji na drobno nekoliko pocenilo.

Trg je v glavnem dobro založen z vsemi vrstami vina, domačega žganja pa je na njem premalo. Dobro pa je založen z umetnim žganjem.

V decembru je bil trg dobro založen z vsemi vrstami surovega mesa. Govedina in svinina sta se ponekod nekoliko pocenili, čeprav pocenitev ne ustreza občutnemu znižanju odkupnih cen živine. V Ptujju na primer odkupujejo govejo živino po 50 din, govedino pa prodajajo na drobno po 210

dinarjev. Podobne razpore med odkupnimi cenami goveje živine in prodajo govedine na drobno imajo tudi v ostalih mestih. Čeprav so mesnice dobro založene s teletino in jagnjetino, se cene ne spreminjajo. Mesa prodajo zdaj mesnice nekoliko manj zaradi sezonske klanja pitanih prašičev. Razen tega pa potrošniki kupujejo precej mesa na kmečkih trgih, ker je cenejše.

Ključnice so povečale ponudbo domačih svinjske masti, ki jo prodajajo po 300 do 310 din. Od začetka decembra se je mast nekoliko pocenila. Cene na drobno se gibljejo v vsej državi od 300 do 360 din, razen v Leskovcu, kjer jo prodajajo po 400 din. Čeprav je trg precej dobro založen z domačo svinjsko mastjo, ni pričakovati, da bi se v kratkem pocenila.

S presnim mlekom je trg še zmerom preskrbljen slabo v Bosni in Hercegovini, ožji Srbiji in Makedoniji, cene pa so ostale nespremenjene. Dovolj je na trgu belega sira, ponudba masla pa se je nekoliko zmanjšala. Jajca so še zmerom draga, le v nekaterih mestih so se v prodaji na drobno nekoliko pocenila. Zdjaj jih prodajajo po 23 do 34 din.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA Poročilo o zrebanju srečk 109. kola

ki je bilo včeraj v Pančevu

Srečke, ki se končujejo s spodaj oznaženimi številkami	so zadesle dobitkov dinarjev
0	200.—
60	600.—
86580	20.200.—
11040	30.200.—
9751	10.000.—
33411	20.000.—
59241	20.000.—
67021	20.000.—
79351	50.000.—
568771	100.000.—
439371	100.000.—
324621	100.000.—
72	600.—
81712	20.000.—
69532	20.000.—
63722	20.000.—
41702	30.000.—
07152	50.000.—
350272	100.600.—
83	400.—
73	2.000.—
41233	20.000.—
55883	50.400.—
176983	100.400.—
224433	100.000.—
049963	200.000.—
100483	500.400.—
4	200.—
34	1.200.—
464	3.200.—
2074	10.200.—
31104	20.200.—
76944	20.200.—
45414	50.200.—
25	600.—
40445	20.000.—
33755	20.000.—
80085	20.000.—
89795	30.000.—
97915	50.000.—
462475	700.000.—
246365	1.000.000.—
636	3.000.—
216	5.000.—
0406	10.000.—
89456	20.000.—
21886	20.000.—
90326	20.000.—
92616	50.000.—
437956	100.000.—
561966	100.000.—
77	400.—
8837	10.000.—
9077	10.400.—
16877	20.400.—
98	400.—
08	400.—
94028	30.000.—
86588	30.000.—
77208	30.400.—
63888	30.000.—
00158	30.000.—
119518	100.000.—
118798	100.400.—
321008	100.400.—
201288	300.000.—
08609	20.000.—
72769	20.000.—
37359	20.000.—
94219	30.000.—
446599	100.000.—

Skupno je bilo izžrebanih 5 premij in 176.322 dobitkov v vrednosti 80.400.000 dinarjev. Dne 4. januarja 1957 bo zrebanje Novoletne loterije. Glavna premija 2.000.000 dinarjev.

Dvojna obveznost

Iz Port Salda so odšli še zadnji britanski in francoski vojniki. Izraelci so Hammarškijdu obljubili, da bodo v začetku prihodnjega meseca v celoti umaknili svoje čete z egiptskega ozemlja. Umik tujih čet iz Egipta bo pomenil dokončni zaključek nevarnega položaja, ki bi bil lahko povzročil pogubne posledice. Toda ali s tem, da je prenehala preča nevarnost, prenehajo tudi vse obveznosti?

Indijski ministrijski predsednik je med svojim obiskom v Kanadi v razgovoru z novinarji izjavil, da je treba Sueski prekop usposobiti za plovbo in skupaj z Egiptom najti politično ureditev tega vprašanja, še preden je pričakovati, da bo zagotovljen mir med Izraelom in arabskimi deželami. Ta izjava Nehruja, na katerega navzven je treba po njegovih lastnih besedah gledati »kot na navete prijatelja«, dejansko nalaga dvojno obveznost svetu, bolj natanko povedano — OZN in zainteresiranim deželam.

Napad na Egipt, ki so ga bili začeli z določenim namenom, se je končal, ne da bi ta namen dosegli, toda s hudimi posledicami. Plovba po Sueskem prekopu je onemogočena, zaradi česar je veliko deželam prizadejana ogromna škoda. V egiptskem gospodarstvu so nastale motnje, prometne zveze so povečini uničene, nekatera mesta pa so hudo razdejana ali pokodovana. Vojna je tudi tokrat pustila za seboj razdejane. Vse te hude posledice bi bilo treba čimprej odpraviti. Najvažnejša naloga je, čimprej usposobiti Sueski prekop za plovbo. Na drugi strani pa je treba pravično urediti vprašanje, kako povrniti škodo, prizadejano Egiptu, da bi ta lahko zacelil nastale rane. Glede prve naloge je OZN ustrelila vse potrebne, da bi se dela na prekopu takoj začela, ne da bi pri tem kršili egiptске suverenostne pravice. O drugi nalogi pa bo razpravljala Generalna skupščina, ko se bo znova sestala.

Pravkaršnji vihar nad Bliznjim vzhodom je zapustil nauk: vojne ni moč z ničemer opravičiti, spornih vprašanj ne morejo urediti topovi. Velika Britanija, Francija in Izrael so že občutili mednarodne posledice, medtem ko sporna vprašanja še nadalje čakajo na ureditev, predvsem Suez. Egipčanski predsednik je nedavno opozoril na to, da se je napad na Egipt začel prav tisti čas, ko bi se morali v Ženevi začeti trojni razgovori o sueskem vprašanju. Zakaj ne bi mogel biti konec tega napada začetek poznanj, ki so jih imeli prej v načrtu? Splošno mnenje je, da so ta pogajanja potrebna, so pa tudi podlaga, ki jo je imel varnostni svet za sprejemljivo in realno. Indija ponuja svoje dobre uslugе, kar je vsekakor dragocen prispevek. Pokazalo se je, da vojna nikakor ne more nadomestiti mirobilnih sredstev, ki jih nekatere velike države preživajo. Edina pot so in ostanete postojanja in zato se je treba pogajati čimprej. Pri tem pa bi bilo vsekakor prav, da bi ponovno oves-

žili in morebiti dopolnili prejšnje predloge. Seveda s Suezom se niso zajeta vsa sporna vprašanja in nasprotja, ki so povzročila, da je postal Bliznji vzhod področje nemirov, in so nazadnje privedla do oboroženega spopada. Zato je zadnjih sedem tednov vojne krize, razen omejenega nauka, zapustilo tudi opomin: Ne smemo dovoliti, da bi se ponovile nekdaj napake, marveč je treba bliznjevzhodna vprašanja urediti potrpežljivo in temeljito v skladu z neodvisnostjo in suverenostjo dežel v tem delu sveta, katero so si atributi vzdružili najhujše preizkušnje in zmagali in jih je treba spoštovati. OZN, ki je imela med suškimi dogodki zgodovinsko odgovornost, ne bi smela dovoliti zaviranja, omahovanja in pristranosti v urejanju teh vprašanj.

Vprašanja, ki so nastala sprito vojne in tista, ki so bila že pred njo prečta, nalagajo dvojno obveznost. Če hočemo, da bi bil mir na tem že tako nemirnem področju sveta trdnjši in trdnjši, je obojno treba izpolniti.

Tanzan Išibaši novi predsednik japonske vlade

Prioriteta težke industrije

in tehnične izboljšave v upravljanju gospodarstva

Vrhovnemu sovjetu bo v kratkem predložen v odobritev šesti petletni plan — Večja pooblastila Zveznim ministrstvom in podjetjem — Razširitev pravic posameznih republik

Moskva, 25. dec. (TASS). Plenum CK KPSZ, ki je včeraj zaključil svoje štiridnevno zasedanje, je na osnovi referatov Balbakova in Šaburova ter Bulgantina na gospodarskem področju sprejel dve resoluciji, ki zadevata neposredne naloge sovjetskega gospodarstva in njegovo organizacijsko in tehniško izboljšanje. Prva resolucija je bila sprejeta na podlagi referata Balba-

kova in Šaburova, posvečenega »zaključku dela v zvezi s sestavljanjem šestega petletnega plana in dokončni določiti postavk plana za 1956—1960 in gospodarskega plana za 1957«. Plenum je sklenil, da bo predložil v prvi polovici leta 1957 Vrhovnemu sovjetu SZ šesti petletni plan o razvoju narodnega gospodarstva v Sovjetski zvezi, ki ga bo Vrhovni sovjet proučil in sprejel. Ob zaključku dela v zvezi s sestavljanjem šestega petletnega plana, je rečeno dalje v resoluciji, se je treba oslonjati na poglavitne naloge, ki jih je določil XX. kongres KP SZ, namreč na prioriteten razvoj težke industrije, nepretrgani tehnični napredek in povečanje kmetijske proizvodnje. Plenum prav tako zahteva, naj bi dokončno določili naloge, postavljene v smernicah novega petletnega plana in v osnutku plana za leto 1957.

način, kako je treba dokončno začrtati omenjene naloge, ter ugotavlja, da je njihova brezpogojna izpolnitev življenjskega pomena za deželo. Na koncu poziva delavski razred, delovne kmete in intelektualce Sovjetske zveze, naj še bolj razvijajo socialistično tekmovalnost, da bi izpolnili in presegli proizvodne pane.

Na podlagi referata predsednika vlade Bulgantina je plenum CK KPSZ sprejel drugo resolucijo »o izboljšanju v upravljanju narodnega gospodarstva«. Ta pravi, da so zdaj v deželi uveljavili na podlagi sklepov XX. kongresa »vrsto pomembnih ukrepov za izboljšanje državnega planiranja, za odpravo odvečnega centralizma v gospodarskem upravljanju, za nadaljnje razširjenje pooblastil zveznih ministrstev, gospodarskih organizacij in podjetij, za zmanjšanje administrativnega aparata«.

Nadalje ugotavlja resolucija, da je »demokratični centralizem v upravljanju narodnega gospodarstva vskladen z naravo velike socialistične proizvodnje, z značajem socialističnega gospodarstva kot planskega gospodarstva«.

Plenum CK KPSZ smatra, da so »v praksi državnega planiranja bistvene pomanjkljivosti, predvsem pa v tekočih planiranjih«. Razen tega opozarja resolucija, da so »državni aparat, državna ekonomska komisija in ministrstva slabo povezani z zveznimi in avtonomnimi republikami in oblastmi, okrajji, podjetji in znanstvenimi ustanovami, zaradi česar se pojavljajo resne napake pri sestavljanju proizvodnih planov«.

CK KP je poudaril, da je »poglavitna naloga partije nadaljnje vsestransko izboljšanje v upravljanju narodnega gospodarstva in pri tem sklenil:

1. da je nujno potrebno zboljšati delo državne ekonomske komisije v zvezi s tekočim planiranjem. Zato mora postati ta komisija pristojna za operativno reševanje tekočih vprašanj v izpolnjevanju državnega plana. Ta komisija in ministrstva morajo zagotoviti kar najbolj racionalno in uspešno izkoriščanje proizvodnih skladov, delovnih, surovinskih in denarnih sredstev. Plenum opozarja, da je treba neprestano večati delovno storilnost kot glavni pogoj za večjo proizvodnjo.

2. posebnega pomena za izboljšanje upravljanja narodnega gospodarstva je razširitev pravic zveznih republik, hkrati z vsestranskim upoštevanjem nacionalnih posebnosti. Treba je ukreniti vse, da bi odpravili odvečno centralizacijo v upravljanju gospodarstva. Treba je ukiniti odvečne ustanove, da bi dosegli sprostitve in pocenitev upravnega aparata. Prav tako so zaradi resnih pomanjkljivosti v delu ministrstev in ustanov za materialno-tehnično preskrbo podjetij nujno potrebni organizacijski ukrepi za temeljito izboljšanje sedanjega stanja.

Resolucija tudi poudarja, da je treba poglobljati tehnično znanje ljudi. V zvezi z izboljšanjem v gospodarskem upravljanju pripisuje poseben pomen sindikatom, zlasti pri sestavljanju in izpolnjevanju industrijskih in finančnih planov podjetij.

SUDANCI PRI NASERJU

V skupnem boju proti imperialistom nastajajo novi temelji tesnega sodelovanja obeh dežel ob Nilu

(OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA)

Kairo, decembra. Pred nekaj dnevi je obiskala predsednika republike delegacija iz Sudana, v kateri so bili člani Antimperialistične fronte Sudana, dobro organiziranega političnega gibanja delavcev, kmečkih dninarjev in študentov. V Egipt so prišli, da bi izpričali svojo privrženost Naserju.

O srečanju z egipčskim predsednikom, ki je na vse napravilo močan vtis, pripoveduje član izvršnega odbora Fronte, znani sudanski javni delavec Ahmed Sulajman, naslednje:

»V Egipt smo prišli, da bi osebno prepričali vlado, posebej pa Gamala Abdela Naserja, da jo v celoti in odkritosrčno podpiramo. Naš bataljon je v pripravljenosti. V njem so borci, ki so se borili proti fašistični vojski v Eritreji, Etiopiji in Severni Afriki. Če bi se sovražnosti obnovile, bi naši prostovoljci takoj prihite-li iz Sudana v Egipt, kakor je bilo že dogovorjeno z egipčsko vlado.«

Sudanci so izrazili pripravljenost, da se z vsemi silami zavzamejo za ustanovitev zveze med Sudanom in Egiptom, kakršna že obstaja med Sirijo, Egiptom, Saudsko Arabijo in Jordanijo. Prek te zveze bi se nadalje utrjevali odnosi med obeh deželama. Ta zveza bi bila uvod v nove in širše stike, ki bi v prihodnje trdnje povezali obe bratski

deželi ob Nilu. Naserju so se zahvalili za veliko podporo in pomoč, ki jo je dal republikanski Egipt Sudanu v njegovem boju za neodvisnost ter za doseglo državne suverenosti.

Naser se je zahvalil delegaciji za izkazano prijateljstvo in za upanje v Egipt. Rekel je, da je sedanji boj Egipta dejansko tudi boj za nadaljnjo neodvisnost Sudancev in ostalih Arabcev. Prav tako je opozoril na zgodovinski razvoj obeh dežel, ki ju povezuje Nil, kot tudi na potrebo skupnega boja Sudancev in Egipčanov

Britansko-malajska pogajanja

London, 25. dec. (Reuter). — Predsednik vlade malajske federacije Abdul Rahman je izjavil, da razgovori z vlado Velike Britanije o obrambnem sporazumu med obeh deželama zadovoljivo napredujejo. Sporazum naj bi začel veljati avgusta 1957, ko bi Malaja postala neodvisna dežela v okviru Britanske skupnosti.

Z VSEH STRANI SVETA

LOKALNE VOLITVE V ZAHODNIH REPUBLIKAH

Moskva, 25. dec. (TASS). — Vrhovni sovjet SSR Ukrajine je sklenil, da bodo v marca volitve krajevnih, mestnih in oblastnih sovjetov. 3. marca bodo volitve v Belorusiji, Moldaviji in Litvi.

INDIJA TEHNIŠKA POMOČ ZSSR

New Delhi, 25. dec. (IIS). — Ta teden bodo prispeli v Indijo trije sovjetski znanstveniki kot člani misije OZN za znanost in kulturo (UNESCO). Delegacija bo vodil prof. tehniškega inštituta v Odesi Vladimir Marinovski. Sovjetski znanstveniki bodo v prvih šestih mesecih predavali na tehniških inštitutih v Kalkati in Bombaju, potem pa bodo pol-druge leto delali v nekem inštitutu v Bombaju.

IRAK KAM MERI NURI SAID?

Bagdad, 25. dec. (AFP). — Predsednik vlade Nuri Said je pozval ZDA, naj se pridružijo Bagdadski zvezi. Ker ZDA podpirajo Bagdadsko zvezo, je izrazil upanje, da bo ta podpora v tem primeru določnejša in neposrednejša.

EGIPT PRVI GOST IZ ANGLIJE

Kairo, 25. dec. (Reuter). — Britanski poslanec Cyril Banks, ki je izstopil iz Konservativne stranke iz protesta proti vladni politiki na Bliznjem vzhodu, je prispel iz Bejruta v Kairo. Ta je gost

egipčske vlade. Banks je prvi Anglec, ki je prišel v Egipt po prekinitvi diplomatskih stikov med Kairo in Veliko Britanijo.

VELIKA BRITANIJA GRADNJA LADEJ V GLASGOWU

Glasgow, 25. dec. (Reuter). — Ladjedelnice v Glasgowu so prejele za gradnjo novih ladij naročila v prihodnjem letu v vrednosti 130 milijonov funtov. Zgradile naj bi 91 ladij z nosilnostjo 466.827 ton. Ladjedelnice bodo zgradile predvsem serijo tramperjev z nosilnostjo po 60.000 ton.

Letos so se ladjedelnice zgradile 78 ladij s približno nosilnostjo 419.000 ton. V vseh letih od 1948 dalje je bilo to najmanjše število ladij, to pa zaradi stavk ladjedelnikov delavcev.

ZDA NEZGODA NA POTI NA JUŽNI TEČAJ

Auckland, 25. dec. (AP). — Ameriški tramper »Neposel«, ki je plul s tovornom 6900 galon letalskega bencina proti letalskemu oporišču Williams na južnem tečaju je običal med ledenimi ploščami. To ameriško oporišče ima goriva samo še za tri dni.

JAPONSKA DOBAVE INDIJI PREDRAGE?

Tokio, 25. dec. (Reuter). — Indija je dobavila japonske večje število železniških vagonov in lokomotiv ter opremo za nekaj električnih central, ki jih

nameravajo zgraditi v okviru indijskega drugega petletnega plana. Japonski gospodarstveniki so pravičnili vrednost naročil na 734 milijonov dolarjev. Indijski strokovnjaki pa sodijo, da je številka previsoka.

MAROKO

DELA VOSTROVA ZA FEDERACIJO SEVERNOAFRIŠKIH DEŽEL

Casablanca, 25. dec. (AP). — Sindikalne organizacije Tunizije, Maroka in Alžira so objavile v skupnem proglasu, da si bodo prizadevale doseči združitve vseh teh treh dežel v federacijo. Delavci naj bi prevzeli vodilno vlogo tudi v ureditvi alžirskega vprašanja.

Egipčanski komandosi v okolici Haife

Jeruzalem, 25. dec. (Reuter). — Egipčanski komandosi smrti se še nadalje borijo na izraelskem ozemlju. V ponedeljek so razstrelili vodovodno cev pri Omeru na področju Haife. Uporabili so večje količine razstreliva. Ob umiku pa so postavili tempirano bombo pod vodovodno napravo. Izvedli so tudi sabotažo na telefonskih napeljavah. To akcijo komandosov označujejo za »začetek napadalne politike proti Izraelu«.

večjih krajih posvetovalnice za mladince, ki jih čaka vojaška služba. V posvetovalnicah dobe mladinci navodila, kako naj pred komisijami dokažejo »pobude svoje vestie, ki so jih napolile, da odklanjajo vojaško službo.

Išla je tudi brošura »Ti in odklonitev vojaške službe«, v kateri neki založnik, neki duhoven, neka katoliška književnica in neki bivši polkovnik dajejo rekrutom nasvete, kako naj odgovarjajo na zaslisanju pred komisijo.

Razlogi

Za primer, da rekruta vprašajo: »Kakšna pa je zdaj edina možna zaščita naše države?« svedujejo tale odgovor: »Nedvomno je možnost in nevarnost vojaških spopadov na nemških tleh, ker je položaj med Zvezno republiko Nemčijo in Demokratično republiko Nemčijo napet. Mar medtem ni že dokazano, da z orožjem ni moč odpraviti napetosti? Mar ne drži, da oboroževanje samo poveča napetost, da jo poglobi in naposled razširi v vojno stanje? Mar ni na drugi strani dokazano, da je moč zaostritev v odnosih odpraviti s pogajanjem?«

Kako more zvezna vlada opravičevati splošno vojaško obveznost z grožnjami iz Demokratične republike Nemčije, ko pa odklanja pogajanja z njo, da bi odpravili takšne grožnje?«

Cigava vest je bolj čista? Tisti ljudi, ki odklanjajo vojaško službo ali tisti 269 poslancev v Zveznem zboru, ki odklanjajo sleherna pogajanja, z ustanovitvijo vojske, ki bo štela 500.000 mož pa vznemirjajo tudi svoje zahodne sosede?«

Na nekem sestanku v Hannoverju je delegat ministrstva za vojsko slišal mnogo neugodnih besed, še več pa žvižganja in protestov.

Neki mladinec je vprašal: »Višji SS-oficirji do čina podpolkovnika bodo sprejeti v zvezno vojsko. Med njimi so takšni, ki jih zadene krivda za smrt mnogih očetov, katerih sinovi naj bi služili v vojski. Mar nimajo ti mladinci pravice, da odklanjajo sodelovanje v vojaški službi?« Delegat ministrstva za vojsko na to vprašanje neposredno ni odgovoril.

Ogorčeno spričo vsega tega je glasilo Zvezni starih vojakov »Soldaten Zeitung« v zadnji številki pisalo, da je mera polna in da je »treba zaščititi zvezno vojsko pred nebrzdanimi napadi raznih »poklicnih hujskačev, tujih vohunov, saboterjev, anarhistov in pacifistov.«

Povzemati sklepe iz tega gibanja bi bilo še prezgodaj. To je namreč šele prva faza sporov o novi nemški vojski.

O. Miličević

Japonski stiki s Kitajsko

Tokio, 25. dec. (Reuter). — Nova japonska vlada je danes sklenila proučiti diplomatsko priznanje in ureditev odnosov z LR Kitajsko ter povečanje trgovinske izmenjave blaga med obeh deželama. To je bila prva seja vlade, ki ji je predsedoval novi predsednik vlade Tančan Išibaši.

Razdejaneje v Port Saldu

(Od našega stalnega dopisnika)

Bonn, decembra

V Zahodni Nemčiji je slehernemu državljanu po ustavi in po zakonu o splošni vojaški obveznosti zagotovljena pravica, da lahko iz razlogov vesti odkloni sodelovanje v vojni z orožjem. Zakon o splošni vojaški obveznosti določa, da dobe takšni ljudje namesto vojaške službe civilno bodi v vojski ali zunaj nje. Priznanje takšne pravice državljanom v Nemčiji nedvomno že samo po sebi pomeni ukrep demokratičnega značaja. Toda tudi tokrat se je pokazalo, da je med zakonskim formuliranjem pravice in njenim praktičnim uveljavljenjem dolga — v tem primeru — trnova pot.

Iz več razlogov je boj za spoštovanje pravice »nasprotnikov vojaške službe« v tej deželi presegel okvire pacifistične akcije in prerasel v zelo široko gibanje, ki se pravzaprav bori za demokratično politično platformo proti remilitarizaciji Nemčije in za politiko, ki lahko zagotovi mir in mirno koeksistenco s sosedi na Vzhodu in na Zahodu.

Škofova sodba

Militaristični krogi so predvsem ob podpori desno usmerjenih političnih strank sprožili akcijo, da bi kompromitirali in demoralizirali ljudi, ki se izrekajo

Kdo naj služi esesovcem

Gibanje »poklicnih hujskačev, tujih vohunov, saboterjev, anarhistov in pacifistov«

Dopusčeni le verski »strahopetci?«

Z zakonom se niso natanko določili, kakšne »razloge vestie je treba priznati za zadostne, da bi človeku odobrili status »nasprotnika vojaške službe«. O tem zdaj na dolgo in na široko razpravljajo. Težnja vladnih in vojaških krogov je, da bi pripoznali samo »moralne« in »verske« pobude vestie, ne pa tudi »političnih«. Prvi dve vrsti pobud sta po mnenju teh krogov trajnega značaja in treba ju je priznati. Tretja vrsta pa je odvisna od konkretnih trenutnih političnih odnosov in razmer in se torej lahko tudi spremeni, če nastanejo spremembe v teh odnosih.

Najogljivejši zagovorniki spoštovanja pravice »nasprotnikov vojaške službe« pa se zavzemajo za to, da bi upoštevali tudi »politične razloge vestie«. To naziranje ustreza tudi stališču nemške Socialnodemokratske stranke. Zato je tudi boj za spoštovanje pravice do odklonitve vojaške službe prerasel v drugo dejanje boja »za« oborožitev in remilitarizacijo Nemčije ali

»proti«. Socialni demokrati, ki se jim svoj čas ni posrečilo, da bi preprečili izglasovanje zakonov novi vojski, si zdaj prizadevajo, da bi z uporabo pravice nasprotnikov vojaške službe zmanjšali dejanski učinek vseh teh zakonov.

»Socialni demokrati, ki se jim svoj čas ni posrečilo, da bi preprečili izglasovanje zakonov novi vojski, si zdaj prizadevajo, da bi z uporabo pravice nasprotnikov vojaške službe zmanjšali dejanski učinek vseh teh zakonov.«

Društva »nasprotnikov«

Procedura za dokazovanje »razlogov vestie« je zelo zamotana. Vsak rekrut, ki noče v vojaško službo, mora priti na izpit pred komisijo, ki je pristojna, da ugotovi, kako je z njegovo vestjo. Razumljivo je, da bo vsakemu manj izobraženemu fantu zelo težko obdržati se v križnem ognju poklicnih vprašanj članov komisije, ki razen tega nimajo reprezentativnega družbenega značaja, marveč so v pristojnosti vojaških oblasti. Po vsej deželi so bolj ali manj spontano vzniknila društva »nasprotnikov vojaške službe«. Članov imajo ta društva že nad 100.000. Podpirajo jih malone vse mladinske organizacije, sindikati in krajevne oblasti, v katerih prevladuje vpliv socialnih demokratov. Društva ustanavljajo po mestih in

IZKUŠNJE PLAČEVANJA PO UČINKU NA LJUBLJANSKEM POSESTVU ZADOBROVA

Za boljše delo — boljše plačilo

Novi plačni sistem omogoča nagrajevanje delavcev po njihovem stvarno vložnem trudu — Osnova sta opravljeno delo in tarifa postavka 32 din na uro, mesečni zaslužek pa je letos znašal 9000 din za lažja in 13 do 14 tisoč din za težja dela — Konec leta še delež od preko plana doseženega pridelka

Nič kolikokrat smo že ugotovili, da bi tudi v kmetijstvu morali šimprej uvesti plačevanje po učinku, a kaj, ko trdovratno vztrajamo pri sedanjem plačevanju po času in akordu, češ da je plačevanje po učinku izvedljivo le na dobro vpljanih večjih posevkih. Pa je možno tudi na manjših. To je med drugim pokazala letošnja izkušnja ljubljanskega kmetijskega posestva Zadobrova.

V začetku leta so na zadobrovskega posestva napravili načrt, kako bodo letos gospodarili. Odločili so se, da bodo pridelovali samo krmne rastline za živino in krompir za ljubljanski trg, zaradi kolobarjenja pa še žito, in sicer semensko. Za pridelovanje vsake izmed teh kultur oziroma vrst kultur so napravili podrobno kalkulacijo vseh stroškov, predračunskih kalkulacij; posebej za vsako od sedmih kmetijskih kultur in posebej za uporabo traktorja, vzdrževanje konj, pripravo silaže in za rejo goveje živine.

PLAČILO ZA VSAKO DELOVNO FAZO

Za izračunavanje plač skupni, ki je prevzela poljedelstvo, so vzeli za osnovo tarifno postavko 32 dinarjev na uro, kar da pri deseturnem delavniku v kmetijstvu dnevno 320 dinarjev. Vsa dela so razdelili na faze — pridelovanje krompirja n. pr. na 24 faz od oranja, gnojenja, okopavanja, škropljenja z zaščitnimi sredstvi itd. do izkopa in vskladitve krompirja. Za vsako fazo so na osnovi izkušnje določili, v kolikšnem času ji je treba opraviti. Znesek, ki so ga dobili z množenjem tarifne postavke s številom delovnih ur, potrebnih za vsako fazo, je dal zaslužek delovne skupine ne glede na to, koliko časa je stvarno potrebovala za tisto delo.

Med delavce se celotno plačilo za posamezno fazo obračuna na osnovi delovnih ur, ki jih je kdo opravil pri tistem delu, s tem, da se traktoristu prizna 10 odstotkov večji prejemek glede na njegovo kvalifikacijo in odgovornost za stroje. Za okopavanje krompirja je n. pr. predvidenih devet delovnih dni za vsak hektar krompirišča. Skupina torej dobi za vsak hektar okopanega krompirja 2880 dinarjev, to je devetkrat po 320 dinarjev. Mesečno plačo vsakega delavca sestavlja seštevek zaslužkov od vseh v tistem mesecu opravljenih faz. Ta plača pa se ne giblje okrog 6800 dinarjev, kolikor bi povprečno znašala plača delavca, ki bi bil plačan zgolj po času, ampak zaslužijo ženske z marljivim delom povprečno 9000 dinarjev, moški, ki opravljajo težja dela, pa povprečno 13.000 do 14.000 dinarjev. V času košnje zaslužijo celo do 18.000 dinarjev. Pri tem ni potrebno nikako priganjanje, saj vsakdo ve, da bo toliko več zaslužil, kolikor prej bo opravil delo.

20% VEČJI PRIDELEK

Plačevanje po učinku pa ne podbujata samo k hitremu, ampak tudi h kvalitetnemu delu. Delavci se zavedajo, da bodo konec leta dobili še razliko, če bodo dobro gospodarili. Tako so letos pridelali na posestvu 20% več, kot so planirali. Višek pridelka je posestvu prinesel okrog 900 tisoč dinarjev izrednega dohodka, od česar okrog 240.000 din pripada delavcem, ki bodo svoj delež dobili ob dokončanem obračunu letošnjega gospodarjenja. Tudi skupina, ki je prevzela živinorejo, je letos dosegla lepe uspehe. Njej se od junija obračunava plača po količini namoljenega mleka in prirastka mlade živine. Za vsak liter mleka dobi 3,75 din, za vsak kilogram, ki ga pridobi živina na teži, pa po 17 do 22 din glede na starost telet. Ker je skupina prevzela od prejšnjih hlevarjev slabo živino, se je prve tri mesece sukala njena plača na okrog 8500 do 9000 dinarjev, do jeseni pa je s skrbno nego že tako izboljšala molznost in prirastek živine na teži, da se ji je povprečna plača po-

večala na 16.000 dinarjev. Molznost se je namreč povečala od povprečnih 2200 litrov junija meseca na okrog 2800 litrov, prirastek pa na 0,95 kg, medtem ko naj bi po letnem načrtu pridobilo vsako tele na teži dnevno 0,70 kg. To je seveda le nekaj grobih podatkov, ki pa jasno kažejo, da je plačevanje po učinku na posestvu Zadobrova doseglo svoj namen. Delavci so zadovoljni s tem plačilnim sistemom, ki bi ga prav gotovo lahko vpljali tudi drugod, če bi se zavzeli za to. Marsikje imajo najbrž celo boljše pogoje, kot so jih imeli letos spomladi v Zadobrovi, ko so se odločili za novi sistem. Poglejmo, v kakšnih razmerah so začeli.

Prejšnji delovni kolektiv je dobival plače po času — in je slabo gospodaril. Ječmen je posejal šele decembra namesto jeseni, pospravljanje krmnih rastlin in napolnitev silosa, za kar so letos potrebovali osem dni (in pri tem zaslužili 75,80 din na uro oziroma 0,90 din za vsak kilogram), so lani razvlekli na 16 do 18 dni, večina trave je ostala nepokošana na travnikih itd. Tako seveda ni moglo iti več naprej. Marca letos je posestvo prevzela prisilna uprava. Znašla se je v težavnih razmerah. Ne samo, da je posestvo izkazovalo okrog 2,4 milijona izgube, ampak so tudi bili kozolci brez sena, živina je bila slaba (molznost okrog 1700 l), večina delovnega kolektiva ni kazala nobene vne-me za delo itd. Prav te razmere so prisilile novo — sedanjo upravo, da se je korenito lotila sprememb, izmed katerih je bila brez dvoma najvažnejša — uved-

ba novega plačilnega sistema. Predvsem po zaslugi tega sistema so letos znižali izgubo na okrog 900.000 din, čeprav so n. pr. samo za seno, ki so ga morali spomladi kupiti, ker ga prejšnji kolektiv ni pripravil, izdali okrog 600.000 din. Razumljivo je, da bodo na posestvu tudi drugo leto plačevali po učinku. Za osnovo pa so vzeli večje donose. Medtem ko so n. pr. za letos planirali, da bodo pridelali 160 q krompirja na hektar, pridelali pa so ga povprečno 191 q (leta 1955 samo 150 q), planirajo za prihodnje leto donos že na 200 q, povprečno molznost pa na 3000 litrov itd. Za prihodnje leto niso več planirali izgube, ampak bo posestvo še lahko aktivno, kar mu bo znatno olajšalo nadaljnje prizadevanje za še večje donose in s tem za še boljše preskrbo ljubljanskega trga z mlekom ter povrtninami. Vh

Poznate novo stiskalnico?

Obiskovalci razstave kmetijskih strojev, prirejane letos oktobra ob 70-letnici obstoja znane kmetijske šole na Grmu, so z zanimanjem ogledovali nenavadno sadno stiskalnico, ki je stala, lesketajoča se v belem laku, takoj levo pri vstopu na razstavno dvorišče.

»Aha, Kijev si je spet nekaj do-grozdje, skafte in vedrice za mošt. Napolnil so koš, tovariš Grad pa je začel prav počasi in brez vsakega napora obratiti ročico.«

»Stožasto zobjevje v glavi ali mostu stiskalnice prenaša silo z ročice na bat, ki poriva notrino ploščo in leseni podstavki v koš. Z novo stiskalnico lahko

Prototip nove vsakekor uspele sadne in grozdne stiskalnice

mislili so dejali tisti, ki poznajo mehanika silosa v Straži pri Novem mestu Lada Grada; marsikdo je poljasil znanec, da je Kijev (partizansko ime prvoborca Grada) že pred leti izumil mehanično lopato za transport žita, ki je dobi boljše od podobnega švicarskega izdelka.

OSNOVNO JE DODATNI PRITISK

»Marsikakšno sadno stiskalnico, tako z vijakom v sredi, je imamo in ko sem spraševal kmete, kaj takim 'prešam' manjka, so mi skoraj vsi povedali: dodatni pritisk, da bi odcejale sok tudi potem, ko nehaš privijati. Ker takega pritiska ni, ostaja v spreteklini vedno še precej soka. Z zamudnim razstavljanjem koša in vnovičnim mletjem ter stiskanjem materiala sicer dobimo še nekaj soka, vendar je sadje ali grozdje v doseganji stiskalnicah vedno v stiku z železom ali drugimi kovinskimi deli stiskalnice. Na grozlih vajah sem pred leti videl mehanično dvigalo in takrat se mi je rodila zamisel, da bi ga, obrnjenega, lahko porabil v novi sadni stiskalnici. ... mi je pripovedoval 24. oktobra zvečer v kleti grške kmetijske šole tovariš Grad-Kijev, ko se je s komisijo strokovnjakov pripravil, da praktično pokaže prednosti svojega prototipa — nove sadne in grozdne stiskalnice. Precej nerazvito je bilo tisti večer v kleti. Viskar je pripeljal zadnje kraljevine in nekaj lahkega ridinga, v drugem kotu pa so stali zaboji bobovcev. Grozdje ni bilo pečljano, bobovi pa so bili zdravi in ko kama trdi. Vendar, začeti je treba, ing. Tone Marolt od Kmetijskega inštituta Slovenije, ing. Lojze Hreček in tov. Beguš od Glavne zadrudne zveze so dali zadnja, navodila učencem šole, ki so pomagali nositi

delo vsak otrok... mi je pripovedoval Kijev in mirno kadil polovico, med tem pa tu in tam pogledal na kontrolno iglo na robu pritiskne plošče, če bo njen rdeči konec pokazal, da je pritiska v batu še dovolj.

Veliko govorimo o mehanizaciji, traktorjih, kosilnicah, kombajnih in drugih kmetijskih strojih, premalo pa se zavedamo, da za delo s temi stroji potrebujemo večše in strokovno sposobne traktoriste ter strojnike. Ni slučaj, da nastanejo na strojih največkrat hude okvare prav zavoljo nepravilnega ravnanja s stroji. Če pomislimo, da stane generalno popravilo traktorja najmanj 300 do 600 tisoč dinarjev, lahko zaključimo, da bi se bogato izplačale investicije, vložene v strokovno vzgojo traktoristov in kmetijskih strojnikov. Da lahko sposobni traktoristi mnogim prištedijo s pravilnim ravnanjem s stroji, nam poveljnik, ki so ga prikazali na nedavni konferenci v Ptujju. Na nekem posestvu so imeli za popravilo traktorja v enem letu 400.000 din stroškov, na drugem pa samo 180.000 din, čeprav so imeli starejši in slabši traktor. Ker so že skoraj v vseh okrajnih ustanovljenih društva traktoristov in kmetijskih strojnikov, bi bilo umestno, da bi v zimski sezoni prav ta društva dajala pobudo za prirejanje raznih predavanj in seminarjev za traktoriste in kmetijske strojnike.

Več pažnje usposabljanju traktoristov!

Ni dovolj, da kupujemo nove kmetijske stroje, potrebno je tudi zagotoviti, da jih bomo pravilno uporabljali

stroji, bomo lahko govorili o uspešnejši mehanizaciji in hitrejšem napredku našega kmetijstva v tem pogledu. Temu namenu naj bi služila tudi bodoča strokovna šola za traktoriste in kmetijske strojnike, ki bo po dolgem razpravljanju prihodnje leto morda vendarle že začela delo.

sami in njihovih strokovnih društev. Tej važni nalogi bodo morale posvečati več pažnje tudi kmetijske zadruge, posestva, kmetijsko-pospeševalne poslovne zveze ter ostale organizacije, ki se ukvarjajo s pospeševanjem kmetijstva. Z zboljanjem dela s stroji bodo prihranjena velika

delo. Tudi za strokovno vzgojo traktoristov in kmetijskih strojnikov seveda ni samo stvar njih

Pred reorganizacijo molzne kontrole v mariborskem okraju

Vzdrževanje molznih kontrolorjev naj bi prešlo na živinorejce — Nevamost, da bo nazadovala skrb za rodovniško živino

S prihodnjim letom nameravajo v mariborskem okraju prenesti vzdrževanje molznih kontrolorjev z Okrajne zadrudne zveze na same živinorejce in kmetijske zadruge. To je utemeljeno iz več razlogov. Okrajna zadrudna zveza je letos izdala za molzno kontrolo okrog 10 milijonov din; z ustanovitvijo gospodarske poslovne zveze in proizvajalnih zvez pa se bodo njena vloga in tudi gnotna sredstva zmanjšala.

Ce bodo molzni kontrolorji nameščeni pri kmetijskih zadrugah — pri eni sami ali pri več hkrati — bodo pri pospeševanju živinoreje koristili več kot doslej. Toda stroški za molzno kontrolo ene rodovniške krave presega dva tisoč din. Njihova višina je odvisna od velikosti področja vsakega kontrolorja in oddaljenosti od Maribora, kamor pošiljajo vzorce mleka na pregled. Ali bodo zadruge zmogle take stroške, ne da bi preveč omejevale ostalo pospeševalno službo? Gotovo jih ne bi smeli bolj obremenjevati s stroški molzne kontrole ali vsaj, ne mnogo bolj, kot so bile doslej s prispevkom s okrajni zadrudni zvezi. Zato bi morali to breme prevzeti živinorejci, ki imajo rodovniško živino.

NEKATERI VIDJO SAMO STROŠKE, DOHODKOV PA NE

Živinorejci se otepaajo stroškov za molzno kontrolo, ker se jim zdi preveč, izdati tisočaka ali dva za vsako kravo pod kontrolo, čeprav rodovniška živina daje lastniku mnogo več dohodkov kot ostala. Mnogi kmetovalci vidijo samo stroške, ne pa tudi dohodkov. Zato bi se lahko zgodilo, kakor nekateri grozijo, da bodo odpovedali molzno kontrolo. Če pa bi ostalo malo krav pod molzno kontrolo, bi se stroški na posamezno kravo še povečali, kar bi verjetno odvrnilo še ostale živinorejce od kontrole.

Ukinitve molzne kontrole bi povzročila nazadovanje živinoreje in zmanjšanje skrbi za rodovniško živino. To bi povzročilo veliko škodo skupnosti, predvsem pa živinorejcem, ki rodovniške živine ne bi mogli več prodajati kot dobro plemensko živino. Pri oceni plemenske rodovniške krave je namreč molznost najvažnejša postavka.

Za pospeševanje živinoreje in dosegil lep napredek, saj imajo molzno kontrolo pri več kot 3000 rodovniških kravah. Molznost pa stalno raste. Če bi skrbi za živinorejo sedaj prepustili samo pobudi posameznikov, bi bilo po mnenju nekaterih živinorejcev škoda celo tistih sredstev, ki so jih porabili v prej-

šnjih letih. Zato bo morda treba poiskati tako rešitev, ki molzno kontrolo ne bo omejevala, temveč jo bo celo širila. Vzdrževanje kontrolorjev bo treba prenašati na živinorejce postopoma, kakor bo raslo njihovo spoznanje, da bodo imeli vzlic večjim izdatkom še vedno korist. V tej prehodni dobi bo prav gotovo treba najti sredstva za kritje dela stroškov molzne kontrole, kakor so jih našli doslej.

Poskusi za povečanje donosa pšenice v Vojvodini

V Vojvodini so poskusno posejali 60 oralov (1 oral = 5754,44 kvadrat m) s italijansko pšenico »Fortunata«. Poskusne parcele so zorali 30 cm globoko, smetnih gnojil pa so potrosili okrog 1500 kg na oral. Tudi semena so porabili vsa kot navadno, in sicer 1200 namesto 800 kg na oral.

Gozdni pasovi proti snežnim zametom

Zaradi snežnih zametov, ki pogosto povzročajo prekinitev prometa na železnih, trpi naše gospodarstvo veliko škodo. Samo lani je znašala v merila vse države več sto milijonov. Da bi preje obvarovali pred zameti, gradijo na najbolj ogroženih krajih celo do 7 metrov visoke lesene ali betonske snegobrane, pa vse zaman.

Jeseni 1948. leta pa so na progi Beograd-Nowi Sad zasadili dreve ob 3 metre globokem useku, kjer so dotlej snežni zameti vsako leto prekinili promet za nekaj dni. Že čez 5 let je bil pričakovani uspeh dosežen; proga je posej varna pred snežnimi zameti. Sedaj so ob mnogih progah nasadili še nad 60 gozdnih pasov v skupni dolžini 20 kilometrov. Sadijo okrog 45 raznih vrst drevev, predvsem hrast in jesen.

Koristne zanimivosti

25.000 ŽIVIH DIVJIH ZAJCEV NAJ BI IZVOZILI

December je čas za lov živih divjih zajcev za izvoz, pa tudi za zamenjavo med posameznimi kraji. Zanimivo je, da v Makedoniji, kar bi lahko napravili že v dveh letih, Merinacija ove v tej republiki namreč izredno napreduje. Letos so jih merinizirali nad 150.000, kar je štirikrat več kot lani, skupno pa jih je v Makedoniji meriniziranih že okrog 350.000.

ČEZ DVE LETI MORDA NE BOMO VEČ UVAZALI VOLNE

Za avoz visoko kakovostne volne izdajamo letno okrog 10 milijonov dolarjev, čeprav je pri nas ovčarje razmeroma močno razvita. Računajo, da bi lahko avoz volne povsem odpadel, če bi merinizirali okrog 50% ovc v Makedoniji, kar bi lahko napravili že v dveh letih. Merinacija ove v tej republiki namreč izredno napreduje. Letos so jih merinizirali nad 150.000, kar je štirikrat več kot lani, skupno pa jih je v Makedoniji meriniziranih že okrog 350.000.

V VOJVODINI TRAKTORJI SPÓDRIVAJO KONJE

Okrog 14.000 konj so letos prenehali uporabljati v Vojvodini. Spodrinili so jih traktorji, ki jih je dobila okrog 1600. Kmetovalci opuščajo konje, ker je obdelovanje s traktorji ne samo cenejše, ampak tudi boljše. Zaradi povečane ponudbe konj je njihova cena močno padla, kar na polovico cene, ki je valjala pred nekaj meseci.

V HERCEGOVINI BODO ODKUPILI 5.200.000 KG TOBAKA

V Hercegovini je letos tobak lepo obrodil. Strokovnjaki predvidevajo, da bodo odkupna podjetja odkupila 5.200.000 kg tobaka. Odkupne cene so okrog 900 dinarjev za kilogram kakovostnejšega tobaka.

KORISTNI DREVOREDI

Ob Belém Drima v prizemskem okraju se vrstijo sloji peska in blata, ki jih doslej niso izkoristili. Sedaj bodo ob reki pa tudi ob cestah nasadili murve. V kratkem bodo v ta namen brezplačno razdelili več tisoč sadik. S pomočjo teh nasadov bodo lahko znatno pospešili golltev aviloprejk in s tem proizvodnjo svile. Za tamkajšnje kraje je še posebno pomembno, da bo s tem dobilo primerno zaposlitev tudi precej žensk.

RIE IN BOMBAZ V METOHIJI

V Metohiji so letos s poskusi ugotovili, da so tamkaj odlični pogoji za pridelovanje rize. Bujni polski namreč omogočajo ukamajenje prostranih toplih polj. Sedaj pripravljajo načrte, po katerih naj bi že prihodnje leto posejali s ržem prostrana polja. Dobro kažejo tudi dosedajni poskusi v gojenju bombaža. Poskuse bodo v prihodnjih letih razširili na še večje področje. Dosedajni uspehi so pokazali, da je metohijska bombaž lepša, dolga vlakna.

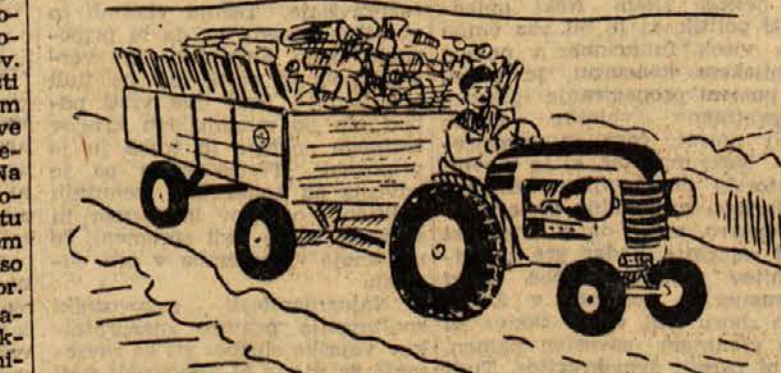
600 ha travnikov bodo pognojili z apnom

Poljedelski in živinorejski osek pri KZ Gorani grad sta to leto opravila več kot 60 gnojilnih in sortnih poskusov. Tako so ugotovili, da je dal krompir »Merkur« ob pravilnem gnojenju 100% boljše pridelke kot drugje, zlasti rane sorte krompirja. Ti poskusi so pokazali, katera gnojila se najbolje obnesejo in katera sorte so najprimernejše.

Na planinskih pašnikih so napravili poskuse uničevanja plevela s škropljenjem. Poskusi so odlično uspeli. Zato bodo prihodnje leto izvedli škropljenje na večjih površinskih pašnikih. Na pašnikih so napravili ob sodelovanju Himeljskega inštituta Zalaec več poskusov z apnanjem. Če bodo poskusi dobro uspeli, bodo izvedli apnanje na površini okoli 600 ha pašnikov. Zato bodo v nepo-

sredni bližnji pašnikov zgradili apnenice in apna ne bo treba voziti visoko v hribe.

To leto so napravili poskuse s pekanjem tudi pri 3 kmetih na njihovih travnikih. V kolikor bodo poskusi dobro uspeli, kar upajo, bodo prihodnje leto to akcijo močno razširili. V bližnji precej travnikov a kmetijsko inštituta Zalaec so tudi odkrili odlična ležišča peska. So tudi odkrili odlična ležišča peska. So tudi odkrili odlična ležišča peska. So tudi odkrili odlična ležišča peska. So tudi odkrili odlična ležišča peska.

Takole — vpreženega pred prikolico — še najbolj poznamo traktor. Kadar res ni dela na polju, je seveda prav, da ga izkoristimo za vožnjo, pri tem pa velja bolj, kot je v navadi, upoštevati, da njegova vlečna moč ni vedno tolikšna, kot dajo slutiti velika zadnja kolesa.

Skrb za strokovno vzgojo traktoristov in kmetijskih strojnikov seveda ni samo stvar njih

sredstva, ki jih bodo lahko uspešno vlagali v druge investicije v kmetijstvu. fm

V Šentvidu so proslavili 90-letnico osnovne šole

Dva dni je trajala proslava 90-letnice ustanovitve osnovne šole v Šentvidu. Najprej je bila proslava za otroke, nato za starše, na praznik JLA pa je bila osrednja proslava.

Po poročilu o zgodovini šole na slavnostni seji šolskega odbora, ki ga je podal upravitelj Vilko Kolar, je predsednik občine Stane Štular prebral odluk občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Sentvid o preimenovanju šole v »Osnovna šola heroja Franca Rozmana-Staneta Ljubljana-Sentvid«. Nato je predsednik občine v šolski avli odkril spominski plošč Štanelu Rozmanu in dobrotniku šole Andreju Bitencu. Načrte za obe plošči je izdelal arhitekt Peter Trpin, plošči pa je izdelal domačin — kamnosek Bojan Novak.

Temu je sledil lep kulturni spored, ki so ga izvajali pionirji osnovne šole. Za ta jubilej je občinski odbor SZDL izdal posebno številko svojega glasila »Naše delo«, v katerem je prikazal uspehe dela na področju občine, kakor tudi pomen tega jubileja osnovne šole.

Na občnem zboru občinskega

sindikalnega sveta v Šentvidu so nekateri delegati načeli tudi vprašanje strokovnega usposabljanja mladine v podjetjih ter njenega udejstvovanja na raznih področjih društvene dejavnosti.

Zelo so odobraval poročilo sekcije za letovanje, ki je letos za okrog 900 svojih članov in njihovih svojcev priredilo ceneno letovanje v Poreču. Sklenili so, da bodo to dejavnost še razširili, saj se to vsestransko pozna pri storilnosti v podjetju.

V razpravi so tudi ugotovili, da je delo sindikata privatnih obrtnikov slabo, saj jim ni uspelo, da bi sklenili kolektivne pogodbe s svojimi delodajalci in je to vprašanje odprto že dve leti. Kljub temu, da je bila vsa zadeva predana inšpekciji dela, doslej ni bilo nič ukrenjeno. K. V.

NEUTEMELJENA KRITIKA Električni transformator v Kozarjah je že pod streho

Ko sem pred dnevi videl zgrajen objekt za transformator, sem se spomnil razgovora, v katerem sem se po naključju zapletel pred kakima dvema mesecema v javnem lokalu s tremi vašani. Luč v lokalu je bila slabo slaba, misleč, da je to zaradi šibke žarnice, sem pripomnil, da imajo v lokalu slabo luč. Dobil sem odgovor, da je žarnica dovolj močna (60 W) in da večje ne smejo uporabljati. Drugi mi je pojasnil vzroke, zakaj je električni tok tako slab. Povedal je, da je bilo pred leti bolje, ko je bilo v Kozarjah še manj hiš, električnih kuhinjkov, peči, motorjev in radioaparatorov. Sedaj pa je število teh močno naraslo, zaradi tega je prišlo do teh težav. Prav tako je tudi povedal, da Elektro-Ljubljana namerava v kratkem času zgraditi v Kozarjah nov transformator in tako bo stvar rešena.

Oglasil se je tretji in ugovarjal, da iz tega ne bo nič, da so to samo govornice, da delajo to nameravo, da imajo nekateri predeli tako slab tok, češ da manj elektrike porabijo vašani itd., plačati pa morajo prav toliko kot ostali, ki imajo tok normalne jakosti.

Sedaj lahko ugotovimo, da je bila ta kritika neumestna. Najboljši dokaz za to: transformator je zgrajen. S. N.

Z LETNE SKUPŠČINE OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V DOMŽALAH

Storilnost se je povečala

Iz poročila predsednika občinskega sindikalnega sveta na letni skupščini sveta v Domžalah posnemamo, da bodo industrijska podjetja v občini po doseganih podatkih dosegla 97% celotnega dohodka, medtem ko predvidevajo za 4% prekoračenje plana dobička. Vzroki, da ne bodo dosegla planiranega dohodka, so zlasti pomanjkanje električne energije v prvih mesecih tega leta, dokajšnja iztrošenost strojnega parka ter uvozne in izvozne težave. Nekatera podjetja so plan družbenega proizvoda že dosegla in tudi presegla; to so podjetja kovinske, lesne, živilske, papirne in usnjarske stroke, medtem ko predvidevajo, da podjetja tekstilne stroke ne bodo izpolnila plana družbenega produkta. Opekarna v Radomljah bo svoj plan dosegla le z 80%, in to predvsem zaradi pomanjkanja potrebnih strojev. V živilski stroki se je storilnost enega zaposlenega povečala za 12% v primeri s storilnostjo v lanskem letu. Visoko proizvodnost izkazuje tudi Kemična tovarna, tovarna lakov »Helios«, tovarna sanitetnega materiala »Vata« in druga podjetja.

Pri pregledu premijskih pravilnikov v podjetjih so ugotovili, da nekateri od teh niso v skladu z zakonitimi določili, kar pomeni, da se morajo premije izplačevati le za tista delovna mesta, na katerih se da uspeh knjigovodstveno izkazati. Namesto tega pa se celo dogaja, da smatrajo premije kot dopolnilne plače.

Na območju občine je zaposlenih skupaj 4818 delavcev in uslužbencev, od tega 2229 moških in 2549 žena. Članov sindikata je 4578, ali 95% vseh zaposlenih. Skupaj je 34 sindikalnih podjetij, zraven tega še 3 podružnice društev upokojevcem, ki združujejo 790 upokojevcem.

Poročilo je sledila razprava. Delegati so ugotavljali vzroke številnih nesreč pri delu, čemur je zlasti kriva nepoučenost delavcev. Pri tem so izrazili zahtevo, naj Zdravstveni dom v Domžalah čimprej razpiše mesto še enega zdravnika, ker je zdravstvena služba za zavarovance po-

manjkljiva prav zaradi pomanjkanja zdravnikov in drugega zdravstvenega osebja.

Razpravljali so tudi o strokovni vzgoji delavcev in o vzgoji organov delavskega upravljanja. Nekatera podjetja so že priredila posebne tečaje za strokovno usposobitev svojih delavcev. Občinski sindikalni svet pa bo s pomočjo občinskega odbora SZDL pripravil posebne seminarje za člane delavskih svetov in upravnih odborov.

Delegat iz podjetja »Vata« je dejal, da bo z ukinitvijo nočnega dela za žene nastalo resno vprašanje, kako in kje te žene zaposliti. Ugotovili so, da nekateri uslužbenci občinskega ljudskega odbora in drugih ustanov še nimajo dovolj strokovne sposobnosti in bo morala sindikalna podružnica uslužbencev državnih ustanov poskrbeti, da si jo bodo pridobili, ker je od sposobnosti aparata na občini odvisno poslanje ljudskega odbora sploh. J. C.

Japonske igrače pri Nama

Kot vsako leto se bo tudi letos Nama oddelžila potrošnikom z lepim novoletnim darilom. Del dobička, ki bo ga dosegli v letošnjem letu, bodo vrnil potrošnikom tako, da so znižali cene vsemu, kar prodajajo, za 10%. Ta popust velja od danes pa do Novega leta. Razen tega so tudi popustne, da bo izbira blaga čim večja. Določili so, da se posebej razveselijo naše najmlajše, da so japonske igrače, ki so se to pot prvič pojavile po osvoboditvi v Ljubljani.

Nizke kvalifikacije pri novozaposlenih ženskah

Referat za delo pri občini Ljubljana-Siška je v razdobju od 1. marca pa do 20. novembra letos izdal 417 delovnih knjižic novim delavcem in uslužbencem za njihovo prvo zaposlitev. Dve sto pet izmed teh novih delavcev in uslužbencev je moških, 212 pa žensk. Med novo zaposlenimi moškimi je 155 delavcev in 50 uslužbencev. Med delavci je 40 nekvalificiranih, 115 kvalificiranih in nihče visokokvalificiran, med uslužbenci pa so 3 z nižjo strokovno izobrazbo, 30 s srednjo in 17 z višjo strokovno izobrazbo. Med novozaposlenimi ženskami je 143 delavk, od tega kar 102 nekvalificiranih, 39 kvalificiranih in 2 visokokvalificirani. Uslužbenk pa je 69, od tega 30 z nižjo strokovno izobrazbo, 28 s srednjo in 11 z višjo strokovno izobrazbo. Med novimi delavkami jih je torej kar 71 odstotkov brez vsake kvalifikacije, kar je zelo visok odstotek v primerjavi z novo zaposleno nekvalificirano delovno silo pri moških, ki znaša samo 32 odstotkov.

Med novozaposlenimi delavkami brez kvalifikacije jih je 15 iz mesta Ljubljane in 25 iz okolice Ljubljane. Petindvajset jih je iz okraja Maribor, 20 iz okraja Murska Sobota in 3 iz bivšega okraja Crnomelj, 4 pa so iz drugih republik. Petinšestdeset teh nekvalificiranih delavk se je zaposlilo v industriji, 5 v obrti, 32 pa kot gospodinske pomočnice. Po starosti jih je 57 v starosti od 15 do 20 let, 32 v starosti od 20 do 30 let, 13 pa jih je starih že nad 30 let.

Iz navedenih podatkov je razvidno, da se na novo zaposluje pretežno mladino v starosti od 15 do 25 let, ki pa ima za osnovno izobrazbo le osnovno šolo. Večinoma so to otroci polproletarskih staršev in družin z velikim številom otrok, ki v domačem kraju nimajo možnosti doseči kvalifikacije. So pa težave tudi v tem, ker nimajo zadostne šolske izobrazbe. Saj se zahteva že za vajence oziroma vajenke najmanj dva razreda gimnazije ali 6 razredov osnovne šole. Teh kvalifikacij pa zlasti novozaposlena ženska mladina v glavnem nima. —msr—

Stroji naj olajšajo delo gospodinjam

Sedem hišnih svetov na območju občine Ljubljana-Siška je doslej že nabavilo pralne stroje, uredili pa jim bodo tudi moderne pralnice. Stroje so kupili v Mariboru, vendar se z njimi ne pohvaljajo preveč.

Pobuda teh sedmih hišnih svetov je vredna pohvale in posne-

Prešernove družbe

manja. Prav hišni sveti lahko mnogo store za napredek gospodinjstva in s tem za osvoboditev žene zamudnega ročnega gospodinjkega dela. Organiziranje skupnih strojnih pralnic, strojnih krpalnic za perilo in nogavice, kuhinj za na polizgotovljene jedi in podobno, s tem bi mnogo pomagali gospodinjam, zlasti zaposlenim. V hišah se najbolj vidi, kako žive ljudje, njihove dobre in slabe navade, zato bi bilo prav, da bi se hišni sveti nevsiljivo in na primeren način ukvarjali tudi z vzgojo otrok in tudi odraslih, s čimer bi zelo koristili skupnosti. —ms—

Praznovanje Novoletne jelke v Celju

Na sestanku društva prijateljev mladine, ki se je pred kratkim vršil v Štore, so razpravljali o praznovanju Novoletne jelke. V ta namen so sklenili, da bo 30. 12. v veliki dvorani doma »Svobode« v Štoreh mladinska prireditev z bogatim kulturno-umetniškim programom, v katerem bodo sodelovale razne sekcije DPD »Svobode«, dijaki osnovne šole, nižje gimnazije in gojenki metalurške industrijske šole. Ta prireditev bo povezana z obiskom Dedka Mraza, ki bo obdaroval otroke v starosti od 3. do 4. leta.

CLANI

obnovite članarino za l. 1957!

Bolje več, pa manj razkošnih stanovanj

Vzlic skromnim finančnim sredstvom je bila gradbena in komunalna dejavnost v kočevski občini in v samem Kočevju letos dokaj uspešna. Kmetijsko državno posestvo »Snežnik« iz Kočevske reke je zgradilo dve stanovanjski hiši ob Reški cesti z osmimi stanovanji. Tudi Elektro Kočevje in Tekstilna sta zgradili stanovanjski hiši. V gradnji je zdaj samski blok s 45 samskimi stanovanji. Le-tega financira Stanovanjska uprava pri ObLO Kočevje in bo v prvi polovici prihodnjega leta dokončno zgrajen. Več stanovanjskih hišic gradi Kmetijsko gozdarsko posestvo v Starem logu, Cvišljarih in stanovanjsko hišo v Kočevju. Precej stanovanjskih hiš so to leto zgradili privatniki. Navzlic vsemu pa je v Kočevju vprašanje stanovanj pereče, saj primanjkuje okoli 400 družinskih in 140 samskih stanovanj. Posebno pereče je stanovanjsko vprašanje na Rudniku rjavega premoga v Kočevju. Tu mnoge družine stanujejo v stanovanjih, ki ne ustrezajo. Sanitarna inšpekcija je prepovedala prebivati v nekaterih stanovanjih, vendar za zdaj ni mogoče ničesar ukreniti, ker ni novih stanovanj. Nerazumljivo je, da med Koločevskemu in Tomšičevo cesto grade

stanovanjske hiše že več let in samo eno stanovanje stane več milijonov din. Tudi gradnja stanovanjske hiše v Kolodvorski cesti, ki je bila grajena za potrebe »Tekstilane«, je preveč luksuzna, saj stane samo eno stanovanje več ko 4 milijone din. S takimi dragimi gradnjami najbrž ne bomo v Kočevju kmalu rešili stanovanjskega vprašanja. Treba je začeti graditi lična in cenena stanovanja. Na občnih zborih SZDL v Kočevju so vse take nepravilnosti grajali in člani so

menili, naj o tem pristojni razmislijo.

Glede komunalnih del je Kočevje doseglo v tem letu lep uspeh. Dokončno so zgradili začetke novega vodovoda pri Slovenski vasi in jez na Rinži, ki ima za ureditev vodnih razmer v Kočevju precejšnjo pomembnost. Popravili in na novo zgradili so več cest in poti. Tudi po vaseh kočevske občine je ta dejavnost zadovoljiva. Občinski LO je pravilno uporabil finančna sredstva. —v—

Skozi naselja naj bi počasi vozili

Pred dnevi je vozil skozi Radlje ob Dravi v mariborskem okraju z osemnim avtomobilom voznik Martin Medja. Vozil je z neprimerno hitrostjo in tako tudi tudi, ko je opazil pred hišo številka 28 skupino otrok pri igri. Ta čas je iznenada stopil doček Vincenc Dimer proti nasprotni strani ceste. Voznik Medja, ker je vozil z neprimerno hitrostjo skozi naselje, vozila ni mogel naglo zavreti in preprečiti nesreče, kar pa bi najbrž lahko storil, če bi vozil zmerno. Zato je zadel otroka in ga ubil. Posrečeneec je dobil pri nezgodi zlomo obeh nog in hud pretres možganov. Pričinjalec nezgoda naj bi bila vesno ne-discipliniran voznik v resno opozorilo, da je treba voziti skozi naselja z zmerno hitrostjo in previdno. —s—

V tovarni »Plamen« bodo izpolnili 95 odstotkov planirane proizvodnje

Na zadnjem zasedanju delavskega sveta v tovarni »Plamen« v Kropi so razpravljali o izpolnjevanju plana v letu 1956 in o možnosti povečanja že predlaganega plana za leto 1957. Članom kolektiva, ki so bili letos upokojevi, bodo dali primerna darila. Nekvalificirani delavci bodo obiskovali strokovni tečaj itd.

V živahni razpravi o predlogu Zavoda za planiranje OLO Kranj, da bi prvotni predlog družbenega plana za leto 1957 nekoliko povečali, so končno ugotovili, da iztrošeni strojni park in zastareli obrati kljub dopolnitvam v zadnjih petih letih ne dovoljujejo povečanja plana. V primeri s predvojno proizvodnjo okoli 900 ton izdelkov letno so v povojnih letih dosegli velike uspehe, saj so lansko leto izdelali 3358 ton izdelkov.

Za leto 1956 so planirali 3387 ton izdelkov, kar bi bili brez omejitve električne energije tudi dosegli, tako pa bodo letos izpol-

nili le 95% planirane proizvodnje. Glede na to je DS sklenil, da prvotnega predloga 3800 ton izdelkov za leto 1957 ne morejo povečati, ker ga bodo lahko dosegli le s povečanimi napor.

V zvezi z izdelovanjem smuškega okovja so strokovnjaki ugotovili, da so nekateri predmeti zastareli in ne ustrezajo sodobni opremi, zato je DS razpisal 120.000 dinarjev nagrade za dela na izboljšanje smuškega okovja. V prvi vrsti bi bilo potrebno dopolniti smuško okovje za odrasle in kandahar-vezi za pionirje.

V podjetju je bilo v zadnjem času upokojenih 5 delavcev, med njimi Franc Pesjak in Franc Vidic, ki sta delala v kolektivu »Plamen« po 39 let. Delavski svet je sklenil dati zaslužnim upokojevcem — članom kolektiva, primerna darila in jih ob tej priložnosti primerno pogostiti.

Kakor lansko leto bodo tudi letos priredili strokovni tečaj za nekvalificirane delavce, kjer jih

V Preddvoru je bila premiera Linhartove komedije

Prosvetno društvo »Matija Valjavec« v Preddvoru je začelo letošnjo zimsko sezono z Linhartovo komedijo »Ta veseli dan ali Matiček so ženi«. Prve predstave so bile dobro obiskane in gledalci so veselili obrazov zapuščali dvorano.

Destilacija »Jelka« na Vrhniki lepo napreduje

Na mestu, kjer so sedaj lepo urejeni in razširjeni prostori destilacije »Jelka« je pred letom 1948 stala manjša obrtna delavnica z enim delavcem. Smrekovo, jelkino in brinovno olje je proizvajala na star način.

Ko je delovni kolektiv podjetja »Jelka« prevzel to podjetje in začel z delom, je moral premagati velike težave. Nujno potrebno je bilo popraviti stare stroje in nabaviti nekaj novih. Prav tako pa so morali razširiti in preurediti prostore. Z velikim trudom in prizadevanjem so uspeli izboljšati kakovost in količino proizvodov. Letos so si uredili še razne pomožne prostore, kar jih je stalo 3 milijone dinarjev. Te stroške so krili z lastnimi sredstvi iz sklada za prsto razpolaganje.

V podjetju je zaposlenih sedem delavcev, vsi so kvalificirani ali polkvalificirani. S pomočjo raznih receptov, ki so jih dobili od vsepovsod, so dosegli najboljše uspehe. Iz 100 kg brinjevih jagod so včasih dobili 0,50 kg brinjevega olja in 15 kg brinjeveca, sedaj pa, ko destilirajo na nov način, dobijo iz te količine brinjevih jagod 1 kg brinjevega olja

in 15 kg brinjeveca. Podobno je tudi pri destilaciji olj, ki jih dobivajo iz smrekovih in jelkinih bivolj. Svoje izdelke — razna olja, alkohol, čaji itd. — prodajajo predvsem domačim tovarnam zdravih in tudi tuji se zelo zanimajo zanje prav zaradi dobre kvalitete.

Delovni kolektiv dobro vodi podjetje. Letos bodo presegli finančni plan za 50 odstotkov. S tem pa še niso zadovoljni, pravijo, da bi ga presegli za 70 odstot-

kov ali 80 odstotkov, če bi imeli dovolj surovin. Skladišča so imeli premajhna in si zato niso mogli napraviti dovolj zaloga. Ta problem so letos v glavnem uredili. Glede nabave surovin nimajo posebnih težav, dobivajo jih iz Črne gore, s Krasa, iz Dalmacije itd., smrekovo, jelkovo vejevje in smrekove storže pa dobijo iz okoliških krajev. Ker so premagane glavne težave, predvidevajo v prihodnjem letu povečanje proizvodnje. —msr—

135 milijonov investicij

Podjetje za vzdrževanje proge Gorica, ki vzdržuje progo na relaciji Jesenje—Repentabor in Prvačina—Ajdovščina, je pretekli teden prejelo od investitorja, Železniško transportno podjetje, Ljubljana, plan dela za leto 1957. Razen 75 milijonov za redno vzdrževanje je podjetje prejelo plan za 135 milijonov investicij. Eno največjih planiranih del je remont proge Soteska—Nomenj v skupni dolžini 3950 m. Razen tega bodo izmenjali 438 ton tirnic, drobotnirnega materiala in kretniških delov, 5500 pragov, 47 m³ kretniškega in mostovnega lesa ter 3600 m³ tolčenca.

Za prizidek Kurilnice Gorica je predvidenih 8 in pol milijona, za popravilo strehe postaje Kanal 3,5 milijona in za postajo Podbrdo 2,280.000 din. Ostale investicije predvidevajo: pleskanje železniških mostov, asanacije pla-

zov, popravilo vodovodnih naprav in drugo.

Goriško podjetje je v zvezi s kritičnim stanjem proge poslalo investitorju predlog za povečanje plana količine pragov na 12.000 kosov (vseh trlilih pragov na tej progi je 42.900 kosov) ter drobotnirnega materiala na 60 ton in druga manjša dela.

O slabem stanju navedene proge smo v letih po vojni že mnogo govorili in pisali. V tem obdobju je bilo razen rednega vzdrževanja izbrisan mnogo posledice druge svetovne vojne, vendar vse to je premalo, kajti sedanje stanje je resna ovira za nadaljnji razvoj našega gospodarstva. T. B.

Ugotovili so identiteto ženskega trupla, najdenega pod Šmarno goro

V zvezi z iskanjem podatkov o neznanji ženski, ki je bila 2. decembra najdena mrtva v gozdu pri Vikrih pod Šmarno goro, sporočamo bralcem, da so organi kriminalistične službe že ugotovili njeno identiteto in druge okolnosti tega primera. Gre za Nado Hlača, rojeno 19. maja 1919 v Grobniku pri Reki. Hlačeva je bila že 7 let zaposlena v zagrebški bolnišnici za duševno bolečino, kjer je tudi stanovala. Pred tremi leti se je zaročila, vendar se je sklenitvi zakona izogibala vse do letos, ko naj bi postala čez kake tri mesece mati. Tri dni pred poroko, ki naj bi bila 17. novembra, je izginila neznanom kam. Doma so našli poslovitno pismo, v katerem sporoča svojem in zaročenemu, da se ne bo poročila in da se bo kaj bo z otrokom, ker nima stanovanja, naj da nese onestržiti zaročenca in da naj je ne iščejo, ker je ne bodo nikoli več našli — itd. Zapustila je tudi oporo, v kateri zapušča del svojega imetja bratu, del pa zaročenecu. Glede vzrokov smrti je ugotovljeno, da je Hlačeva zaužila velike količine nekega usnjalnega sredstva. Ugotovljene dosegane poizvede nedvomno potrjujejo, da je Hlačeva izvršila samomor. —zv—

Izreden uspeh zasavskega ribiča

Le redko se ribiču nasmešno tak sreča, da potegne na suho kakšen izreden plen. Prejtni teden pa se je revirskemu ribičemu enavju uprave gojitvenih lovišč IRS Franca Staneta nasmešnila taka izredna sreča. Že pred sončnim vzhodom so je odpravil na sulca proti Kresnicam, kjer je vedel, da mu velik in že star sulec ropa in dela precejšnjo škodo med manjšimi ribami. Dolgo je zamaš metal blestivke vseh vrst, stari požerni se ni pustil ukaniti. Toda Stare je sklenil, da ne bo odnehal, dokler ga ne bo potegnil na suho. Staremu sledokolu je se je prešerno vozil po valovih Save, ter je tu in tam izlazilno udaril z repmom. Je pripravil pravo poslastico — namreč navez pliskurjev, ki ga ribiči imenujejo »cofo«. Stare je navez spretno zavijtel, tako da je počasi pomikati po curku navzgor, skoraj mimo plena, ki pa je že zmešan plaval sem in tja po vodi. Iznenada pa padel hilec željnega plana, in ga začel si je sulca premislil — ni se mogel vzdržati pliskurjev pečenk — in je plaval za plenom. Zagrabil je tako, da je pliskurje s tranki vred požrl, presenečenemu ribiču pa je skoraj padla palica iz rok. Dolgo je trajal boj med spretnim ribičem in močnim sulcem, ki se je naposled je moral za zmerom pospremiti od histrih valov Save. Ko je ležal pred srečnim ribičem na vsakem prostoru, le-ta skorajda ni mogel verjeti svojim očem. To je bil res mogočen uspeh, kakršnega po osvoboditvi v Savi še nihče ni ujel, saj je bil dolg 1,30 m, težak pa 17 kg. Uporaba gojitvenih lovišč bo lepo ribo nagradila, tako da bodo na razstavah lahko videli vsi, ki se zanimajo za ribji zarod naših vod. —msr—

5000 tujih in 4000 domačih

udeležencev II. gimnastrade julija 1957 v Zagrebu

Od 10. do 14. julija prihodnjega leta se bo v Zagrebu zbralo nad 9000 telovadcev, ki bodo nastopali na II. gimnastradi.

Gimnastrada je pravzaprav mlada prireditelja. Proa je bila namreč šele leta 1955 v Rotterdamu. Takrat pa so sklenili, da bodo te najbolj množične prireditve telovadcev z obeh strani sveta vsaka štiri leta, in sicer vedno leto po olimpiadi.

Kaj je sploh gimnastrada? Mednarodna prireditelja, na kateri posamezne države s skupinami telovadcev različnih let prikazujejo metodo in sistem dela pri telesni vzgoji otrok, mladine in članstva. Zanimanje za to prireditelja nazorno prikazuje število udeležencev: v Rotterdamu je sodelovalo 14 dežel s približno 5500 telovadci, letos pa je že prijavljeno blizu 5000 tujih in 4000 domačih udeležencev.

Partizan Jugoslavije je že prejel prijave naslednjih držav: Avstrija, Belgija, Danska, Anglija, Finska, Kanada, Luksemburg, Madžarska, Zahodna Nemčija, Nizozemska, Poljska, Švedska, CSR, Švica, Romunija. Prijavila se je tudi že Sovjetska zveza, vendar še ni natančneje določila števila udeležencev in discipline, v katerih bo nastopala. Doslej je najbolj številno zastopstvo prijavila CSR, ki jo bo pri množičnih vajah zastopalo 1200 mladincev, v akademskih sestavah pa 50 vrhunskih telovadcev.

V vseh organizacijah »Partizana« je za gimnastrado izredno

zanimanje. Republiške zveze so zahtevale od komisije, ki je že določila število domačih udeležencev, da se le-to poveča. Tako je n. pr. republiška zveza »Partizana« Bosne in Hercegovine zahtevala od komisije, da na gimnastradi sodeluje vseh njenih 15 okrajev. Na enem prihodnjih sestankov bo komisija predloge še enkrat pregledala in nato dokončno odločila, ali naj se število domačih telovadcev poveča, ali pa ostane nespremenjeno.

Zveza »Partizana« Jugoslavije je tudi že določila množične vaje za pripadnike Partizana. Posebna komisija je izbrala naslednje sestave: za člane vajo Janka Kavčiča, za mladince vajo s poleni Jožeta Zadnika, za mladinke vaje z žogo Anke Drinić in vajo z ruticami Agate Zić.

Razen pripadnikov »Partizana« in tujih telovadcev bodo na gimnastradi nastopili tudi slušatelji inštitutov in sol za telesno vzgojo. Te strokovne organizacije bodo nastopile s posameznimi oddelki, ki bodo prikazali akademijske sestave znanih avtorjev in hkrati prikaz dela oziroma prikaz šolskih ur telesne vzgoje.

Da bi gimnastrada čimbolj uspela, je izvršni odbor Zveze za telesno vzgojo »Partizana« Jugoslavije sklenil, da ne bo naša telovadna reprezentanca sodelovala pred gimnastrado na nobenem mednarodnem tekmovanju.

Turnir v Hastingsu brez Szaba

Angleška ambasada v Beogradu, še ni dobila naloge, da naj izda vizo madžarskemu veleposlanstvu Szabu, ki bi moral igrati na letošnjem mednarodnem turnirju v Hastingsu. Pomagala ni siti intervencijska predsednika organizacijske komisije v Hastingsu. Ker se turnir začne jutri, v četrtek, ni nikakršnih upov, da bi Szabo pravčasno prisel na turnir, čeprav bi mu naknadno dali vizo.

Jugoslavija : »Parsidža« 4:2 (2:1)

Vrnitev naše olimpijske reprezentance

Olimpijska nogometna reprezentanca Jugoslavije, ki je bila na turneji po Indoneziji, bo prišla v Beograd v petek, 4. januarja z vlakom prek Sežane. Naši nogometaši bodo na turneji odigrali še tekmo 29. 1. m. v Kalkuti (večera) so igrali v Perfidži. Po tekmi v Kalkuti bodo naši nogometaši z letalom odpotovali v Rim, odtod pa z vlakom v Beograd.

Znani madžarski atlet in rekorder Iharos prosi za delo v Bruslju. V primeru, da ga bodo zaposlili, bo nastopal za belgijski atletski klub Racing.

Še ena zmaga Partizana

Neukirchen, 25. dec. (Tanjug). V prijateljski mednarodni nogometni tekmi je pred okrog 7000 gledalci beograjski Partizan premagal »Borussia« Neukirchena s 4:2 (2:0). Strelci: v 1. 36. 57. in 88. min. Mitutinović za Partizan, za domače pa desno krilo v 46. in 87. minuti. Vreme hladno, igrišče rahlo zamrznjeno.

»Borussia Neukirchena« je na petem mestu prve jugozahodne nemške

Brzjavke

- BRUSSELJ, 25. dec. (AP). Komisija za mladino evropske unije nogometnih zvez je sklenila, da bo naslednje tekmovanje za pokal FIFE v Španiji. Nogometne zveze, ki so že prej prijavile svoje mladinske reprezentance, imajo rok do 31. decembra, da potrdijo svoje prijave. Ko bo znana dokončna lista udeležencev, bo 6. januarja na konferenci v Bernu razdeljena reprezentancam po skupinah.
- BOLOGNA, 25. dec. (AP). Na košarkarskem prvenstvu Italije je Virtus premagala »Romas« s 67:46 (25:19). Simmenthal pa Benelija z 59:65 (22:26). Obe moštvi sta tako še vedno skupaj na čelu lestvice z 18 točkami iz 11 iger.
- RIM, 25. dec. (AFP). Na italijanskem nogometnem prvenstvu vodi s 16 točkami Inter, ki je premagal Fiorentina z 2:1, in Milan, ki je izgubil v Genovi proti Sampdoriji z 2:3.
- BEOGRAD, 25. dec. Hokejisti večkratnega državnega prvaka »Partizana« so odpotovali na daljšo turnejo v tujino. Beograjsčani bodo gostovali v Nemčiji, Italiji in Švici. V Beograd se bodo vrnil 8. januarja.
- PRAGA, 25. dec. (CTK). Hokejska zveza CSR je sprejela vabilo beograjske Crvene zvezde in bo poslala v Beograd eno izmed vodilnih moštvo s prvenstva CSR.
- BEOGRAD, 25. dec. Na šahovskem prvenstvu Crvene zvezde vodi pred zadnjim kolo Knežević z 8 točkami pred dr. Nedejkovičem s 6,5 itd.
- STOCKHOLM, 25. dec. (Reuter). Švedska hokejska reprezentanca se je dvakrat pomerila s Finsko. Domači so bili obkroženi uspešni, in sicer prvič s 4:2, drugič pa kar z 8:0.
- PARIZ, 25. dec. (AFP). V mednarodnem teniskem dvoboju je Francija premagala Norveško s 4:1.
- CHICAGO, 25. dec. (UP). Bivši hokejski svetovni prvak Ezzard Charles je izjavil, da dokončno zapušča ring. Dejal je, da je v tako slabi formi, da se mu smilijo ljudje, ki bi morali gledati, kako se muči.

Tudi BSK uspešen

Bremen, 25. dec. (Tanjug). Na turneji po Zahodni Nemčiji je BSK zmagal tudi v drugem srečanju. Premagal je nemški klub Werder iz Bremena s 3:0 (0:0). Strelci: Obradović v 54. in Josić v 63. in 75. minuti. Gledalcev je bilo 8000. Zmaga BSK je popolnoma zaslužena, saj je bil vso tekmo v premoži.

Belgijci uživali mamila v Melbourneu?

Predsednik belgijske atletske zveze in vodja olimpijske reprezentance v Melbourneu Edonard Hermes je izjavil nekemu časniku iz Bruxellesa, da je imel maratonec Vandorriessche med tekom hude želodčne krče. Ta atlet je pred tekom zavil pilulo, ki mu jih je dal eden od njegovih spremljevalcev. Pilule so bile menda vzrok, da belgijski maratonec ni dosegel takšnega uspeha, kakršnega so pričakovali od njega.

Hermes je še odkril, da so isti ljudje ponudili injekcijo srednjeprogosa Emilu Lavaju pred finalom teka na 800 m, kar pa je ta odklonil.

Zdravnik belgijskega olimpijskega moštva Deric po trdi, da gre za popolnoma navadno vitaminsko pilulo, kar ni nič prepovedanega. Vendar sumije tudi, da je bil doping vzrok tudi neuspeha belgijskih kolesarjev na cestni dirki.

Belgijski olimpijski komite še ni povedal svojega mnenja. Zaenkrat čakajo na uradno poročilo zdravnika olimpijske reprezentance. Gotovo pa bo o stvari še govora v belgijski športni javnosti in bo nedvomno razjasnjeno, ali gre zares za nedovoljeni doping, ali pa hočejo nekateri vzdržljivost in dobrih sprinterjev. Zato je za to dirko težko

SAHOVSKO PRVENSTVO MARIBORA KONČANO
Njegovan prvak
Maribor, 25. dec. — Po odigranju odloženih partij (Ačko — Svajncer 1:0, Sagadin — Kušker 1:0) je bilo z XI. kolom končano šahovsko prvenstvo Maribora. Prvo mesto je zasluženo osvojil mojstrski kandidat Njegovan, ki na prvenstvu ni izgubil partije.

Rezultati zadnjega kola: Mikunda — Svajncer 0:1, Kušker — Bajič 0:1, Ačko — Njegovan remi, Brišnik — dr. Nemeč 0:1, Certalič — Sagadin 0:1, Ekart — Pem 0:1.

Končni vrstni red: Njegovan 5,5, Ačko 3, dr. Nemeč 7, Pem, Sagadin 6, Mikunda 5, Svajncer, Brišnik, Kušker 4,5, Certalič, Bajič 4, Ekart 3.

Pem in Sagadin sta osvojila prvo, Svajncer pa drugo kategorijo. Turnir sta odlično vodila Eferl in Foray. Za-

Najboljši slog in taktika

Sovjetskega atleta Vladimira Kuca ne imenujejo le atleta številka 1 olimpijskih iger v Melbourneu, kjer je pridobil zlato medaljo v 5000 in 10.000 metrov, marveč ga primerjajo tudi glede na njegove sposobnosti, z Angležem Bannisterjem in Zatopkom ter ugotavljajo, da ju je presegal. Tako kot njegov slog hvalijo strokovnjaki tudi njegovo taktiko, ki je zlasti v Melbourneu do podrobnosti temeljila na času, ki ga je zmogel ta bivši mornar doseči, na času, ki ga je določil njegov trener Nikiforov, in sicer 28:25 min. na 10.000 m in 13:30 min. na 5000 m. Kuc je letovne rang lestvice 1956 za Piriejem — 13:36,8, na 10.000 m pa je Kuc prvi na lestvici z 28:30,4. Pirie in Kuc sta oba najboljša rezultata na 5000 m dosegla v medsebojni borbi letos v začetku poletja v Bergenu. Kuc je bil poražen, toda ta poraz ga je poučil, in sicer da mora pospešiti korak. Oba sta imela v Bergenu pri 4000 m enak rezultat 10:57 minute, potem pa je Pirie pridobil pri vsakem krogu sekundo. Tudi v Melbourneu sta imela pri 4000 m isti rezultat. Toda Pirie je bil kmalu potolčen, kljub velikim naporom. Presenetilo ga je, da je Kuc prav v zadnjih krogih lahko tekel hitreje.

Kar zadeva primerjavo z Zatopkom, in sicer z Zatopkom iz Londona in Heisinkijev, ugotavljajo, da je češkoslovaški atlet potreboval več sto metrov, da je pravzaprav prišel v akcijo, da je dohitel svoje nasprotnike in jih potem premagal. Za Kuca to ne velja. Od starta dalje teče na čelu in teče potem vse skozi po svoji volji, ki ustreza rezultatu, ki si ga je določil, rezultat, ki je plod njegovega intenzivnega treniranja, ki mu omejuje tudi hitrost. Bannistra pa se loči po tem, da se zna boriti skozi vsi progo do konca teka.

Naša udeleženca: Petrović in Jugo

Naši kolesarji bodo začeli sezono 1957 že v januarju. Egiptska kolesarska federacija jih je namreč povabila k udeležbi na tradicionalni mednarodni dirki po Egiptu. Kolesarska zveza Jugoslavije se je odzvala povabilu in določila za to dirko Petrovića in Jugo, češ da njima trenutno najbolj ustreza tekmovanje in podnebje v Egiptu. Petrović je nedavno zapustil avstralsko pomlad, Jugo pa stalno živi ob morju.

Izmed štirih dirk po Egiptu so naši kolesarji sodelovali na dveh, in sicer leta 1955 in 1956. Na dosedanjih tekmovanjih je imel doslej največji uspeh Petrović, ki je leta 1955 zavzel 11. mesto v generalnem plasmaju, letos pa deseto. V moštveni konkurenci so se naši reprezentanti uvrstili na 6. mesto.

Tudi na tej dirki bo start v Luxorju, cilj pa v Kairu, 1810 km dolga proga bo razdeljena v 14 etap. Dirka se bo končala 28. januarja. V 15 dneh napora bodo imeli udeleženci samo en dan počitka. Proga je v glavnem ravna, vendar velja za eno najtežjih amaterskih tekmovanj. Izrazitih goriskim vozačem sploh ne ustreza. To je tekmovanje vzdržljivosti in dobrih sprinterjev. Zato je za to dirko težko

»Ljubljana« pojde v Avstrijo in na Poljsko

Hokejisti »Ljubljanec« ne bodo dočakali novega leta doma. Danes namreč odpotoujejo v Avstrijo in po štirih tednih, ki jih bodo tam odigrali, naprejo na Poljsko. Na gostovanju v Avstriji bodo ljubljanski hokejisti igrali v Hofigasteinu, Badgasteinu in v Zell am See. Iz Avstrije bodo potem nadaljevali pot v Krinico, kjer bodo sodelovali na mednarodnem turnirju, ki se ga bodo razdelili domačega moštva in »Ljubljanec« udeležila še moštva: »Bratislava« iz Bratislave, »Spartan« iz Dunaja in eno nemško moštvo.

Na pot so šli hokejisti: Krstovc, Aljančič, Pavličič, Osečki, Jemel, Radin, Prosenec, Janžič, Pogorelec, Čuček, Volkar, Muršič, Zupančič in Cesar. Vodja je dr. Betetto na Poljsko pa bo z njimi odpotoval tudi predstavnik Hokejske zveze Jugoslavije Djukić.

PATRICK QUINTIN

IŠČIEM SAMEGA SEBE

SESTO POGlavJE

Ko sem použil, je bila mati naenkrat spet v sobi, prižgala je luč in zgrnila zavesi. V svetlobi žarnic je soba izgubila svojo lahko-miselno živahnost in bila je videti zadušljivo razkošna.

S težavo sem se okrenil na stran, Iskal sem cigarete. Selena jih je bila pokadila vse, kar jih je še bilo v škatli, ki je ostala prazna na nočni omarici. Mati je bila medtem spet odšla. Lahko bi bil pozvonil, toda sam nisem vedel, zakaj mi je postalo naenkrat odvratno, da bi moral spet videti kogarkoli iz družine. Mislil so mi bile še zmerom zmedene in nisem natančno vedel, ali se lahko zanemem na koga ali so mi vsi sovražni.

— Vsekakor nimajo razloga, da bi me sovražili, — sem pomislil. Tedaj je nekdo potrkal na vrata.

— Naprej!

Vstopil je nekakšen velikan in zaprl vrata za seboj. Bil je visok gotovo čez dva metra. Na sebi je imel kopalke iz modre tkanine in prav tako modro majico brez rokavov. Bil je svetlih, bleščočih las, prav podobnih Seleninim, ki so mu silili na čelo. Na golih

rokah in nogah so se mu ob vsakem gibu buntile močne mišice, ki so bile bronaste kakor zrele marelice. Najbolj pa sta bili prese-neljivi dve vrsti zob, ki so se polesketavali izza priprtih usten, lahko zaokroženih v neprestan nasmeh.

Na dva koraka je prišel do postelje. Imel je plave, zbledle oči, kratak, top nos. Njegov nasmeh je dobil glas:

— Yun! — se je predstavil in ustni sta se mu še bolj razlezli. Selena me je bila opazila, da Yun ne zna niti besede angleško. Ampak jaz sem znal nizozemsko. Spregovoril sem nekaj besed, tjavdan, kakor da bi ga hotel pozdraviti.

A je zmajal z glavo, odsunil plavi čop las s čela in skomignil z rameni, da bi mi dopovedal, kako zaman je vsak poskus. S pre-računanimi gibi se je obrnil po sobi, preložil eno in drugo stvar, se brez glasu režal, ko da ima opravka s prav smešnimi rečmi, in uredil sobo.

Ko je to opravil, je spet s prav tako preračunano kretnjo odgnil odejo in njegove velike roke so mi zlezle pod telo, ga dvignile ko slamo, kakor da bi ga ne bil otežil še mavec, in me položile na ležalniki. Iz omare je vzel drugo odejo in me pogrnil. In vse to je opravil tako nežno, da tega na noben način ni bilo moč pripisati njegovi veliki, robati moči. Potem se je vrnil k postelji in tedaj je potihoma požvižgaval napev, ki je bil nemara iz njegovih krajev. Postlal je na novo, skrbno privihnil rjuho pod vogale kakor bolniški strežnik, ki ve, da bo vsak čas zdravniški pregled.

Naglo mu je šlo delo od rok in potem se je spet vrnil pome, snel odejo z mene, jo zložil in spravil nazaj v omaro. Iz nje je prinesel svileni pižamo z rdečimi in sivimi progami, sedel kraj

mene in se pripravil, da bi me preoblekel. Poskušal sem se upreti, toda nasmeh se mu je razpotegnul in, kakor da me ni, je nadaljeval svoj posel in mi nataknil čisto perilo. Pravzaprav bi se moral prijetno počutiti v svežem perilu in spričo take obzirne nege, toda bilo mi je vse narobe, še sam nisem vedel, zakaj.

Yun me je spet preložil v posteljo, pritegnil odejo, me pokrnil in se še zmerom smehljaj. Z dvema prstoma sem šel k ustom, mi se pokazal, da bi rad cigareto. Zmajal je z glavo in bil kar razdražen. Tedaj sem se spomnil, kako mi je bila pravila Selena: Yun ne pije in ne kadi in s tem si je pridobil naklonjenost mojega očeta in gospoda Maughuta. Tedaj sem ga vprašal:

— Kdo sem jaz? Gordy Friend?

Pogledal me je, kakor da me ne razume. Tedaj sem s prstom pokazal nase: — Gordy Friend? — sem ponovil.

Ustni sta se mu spet razlezli v tisti njegov vodeni, idiotski nasmeh in sem odnehal. Smešno bi bilo, ko bi silil še nadalje. Yun se je ozrl okoli sebe, da bi se preveril, če nemara ni kaj v redu, in je potem odšel.

Znova sem začel razmišljati o vsem tistem, kar je povedala Nettie. A mi je misli pretargala mati, ki je vstopila z doktorjem Kraftom.

— Gordy, — je ta začel, — prišel sem tod mimo in sem vam hotel pozdraviti. Našel sem stol na kolesih in jutri ga boste že imeli. Kako vam je?

Opazil sem nek nemir na materinem obrazu. V hipu sem bil prepričan, da se doktor Kraft ni kar tako po naključju oglašil, čeprav je to še tako zatrdjeval.

In potem se je še mati izdala:

DNEVNE NOVICE

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO «UNION»

Ameriški film BELI JORGOVAN

Brez tednika. Predstave ob 13.30, 15.30 in 21. V glavni vlogi Janet Mac Donald. Prodaja vstopnic za prvo predstavo od 9.30 dalje...

KINO «KOMUNA»

Ameriški film Dama s kamelijami

Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Greta Garbo in Robert Taylor. Prodaja vstopnic od 9.30-11 ter od 14 dalje.

KINO «TRIGLAV»

Francoski film »Stopnice za služinčad«

V glavni vlogi Etchica Choureaux in Danielle Darrieux. Predstave ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO «VIC»

Amer. film: »Velika ura«. Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO «SOCA»

Amer. film: »Dama s kamelijami«. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 9.30-11 in od 14, za matinejo v kinu »Sloga« od 9 dalje.

MLADINSKI KINO I.M. Kotnikova 8.

predvaja francoski film: »Sola na prostem«. Predstava ob 19.

KINO «LITOSTROJ»

Ameriški film: »Skrivnost zapuščenega vrta«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

KINO «SISKA»

Angleški film »Jaz in gospod minister«

Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

RADIO LJUBLJANA

Sporočila za sredo, 26. decembra. Poročila ob: 5.45, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.55. 8.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester glasbeni spored)...

»MEDEX«

vam v svoji poslovalnici MIKLOSICEVA 28 odobri v dneh od 26.-31. decembra 15% noveletni popust pri nakupu medu in sadnih sokov. 4791

DROBNI OGLASI

ZENSKO za varstvo otrok in pomoč v gospodinjstvu. Iščem za tri ure dnevno od 11-14. Naslov v poslovalnici LP v Trbovljah pod T 157.

Opozorilo računovodstvom

PRIPRAVLJAMO NOVO IZDAJO ZA LETO 1957: Priročnik za sestavljanje periodičnih obračunov. Ing. I. Apostoloviča, direktorja Organizacije direktorje Jugoslovenske investicijske banke, in V. Diončiča, šefa službe Direkcije družbene evidence Narodne banke FLRJ - Glavne centrale...

VESTI IZ KRANJA

PRESERNOVO GLEDALIŠČE Sreda, 26. dec. ob 18: Fran Milčinski: »Mogočni prstan«, pravljica v treh dejanjih, 12 slikah. V okviru Novoletne jelke. Izven. Četrtek, 27. decembra ob 18: Fran Milčinski: »Mogočni prstan«, pravljica v treh dejanjih, dvanajstih slikah. V okviru Novoletne jelke. Izven.

OPERA

Sreda, 26. decembra ob 20: Rosnini: »Sevilijski brivci«. Zaključena dijaška predstava za TSS. Četrtek, 27. decembra ob 19.30: Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«. Abonma K. Petek, 28. decembra ob 19.30: Svara: »Kleopatra«. Abonma red Petek popoldanski. 30. decembra, je operna predstava spremenjena. Uprizorjene bodo »Hoffmannove pripovedke« in ne balet »Labodje jezero«. Za »Labodje jezero« za nedeljo, 30. decembra, sprejete rezervacije ostanje obvezno v veljavi za »Hoffmannove pripovedke«, oziroma naj naročniki rezervacije storijo do sobote do 12. ure, če ne reflektirajo na vstopnice za »Hoffmannove pripovedke«.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaja Sreda, 26. decembra ob 9.30: Golia: »Srce igračka«. Zaključena predstava za 60. gimnazijo. ob 20: I. Cankar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Abonma LMS III. Četrtek, 27. decembra ob 16.30: Golia: »Srce igračka«. Zaključena predstava za Društvo prijateljev mladine, teren Ajdovščina. ob 20.30: Remec: »Magda«. Abonma TSS II. Petek, 28. decembra ob 10: Golia: »Srce igračka«. Zaključena predstava za osnovno šolo Vič. ob 20: »Večer v čitalnici (Viharjeve šaligr)«. Abonma red Petek. Vstopnice so tudi v prodaji.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom Četrtek, 27. decembra ob 14.30: Grimm: Skufca: »Janko in Metka«, pravljica igra. Premiera. Zaključena predstava. Petek, 28. decembra ob 14.30: Grimm: Skufca: »Janko in Metka«, pravljica igra. Zaključena predstava. Sobota, 29. decembra ob 14.30: Grimm: Skufca: »Janko in Metka«, pravljica igra. Zaključena predstava. Nedelja, 30. decembra ob 15.30: Fran Roš in Danilo Gorinšek: »Desetnica Alenčica«, mladinska igra. Režija Jože Tomazič, scena: Jože Dedič.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Marionete Levstikova (Sentjakobski) trg 1 Sreda, 2. januarja ob 11: J. Mali: »Zogica Marogica«. ob 15: J. Mali: »Zogica Marogica«. Četrtek, 3. januarja ob 17: F. Milčinski: »Zvezdica Zasparka«. Sobota, 5. januarja ob 17: T. Novy: »Moja in Hivali«. Prvič v tej sezoni. ob 20.30: T. Novy: »Moja in Hivali«. Samo za odrasle. Nedelja, 6. januarja ob 11: F. Bevk: »Lenuh Poležuh«. ob 15: F. Bevk: »Lenuh Poležuh«.

Ročne lutke

Gostovanja v okviru praznovanja Novoletne jelke: A. Papler: »Hudobni graščak«. Sreda, 26. decembra ob 9: Gostovanje v Trzinu; ob 11: Gostovanje v Domu onemoglih (v Mengšu); ob 15: Gostovanje v Mengšu; ob 17: Gostovanje v Mengšu. Četrtek, 27. decembra ob 8: Gostovanje v Motniku; ob 11: Gostovanje v Smartnem v Tuhinju; ob 15: Gostovanje v Jaršah; ob 18: Gostovanje v Hrušici. Petek, 28. decembra ob 8: Gostovanje v Ambrusu; ob 10.30: Gostovanje v Zagradu; ob 16.30: Gostovanje na Muljavi. Sreda, 2. januarja ob 17: A. Papler: »Hudobni graščak« (v Ljubljani). Nedelja, 6. januarja ob 17: A. Papler: »Hudobni graščak« (v Ljubljani). Prodaja vstopnic za obe gledališči in za vse predstave v četrtek, petek, soboto in ponedeljek od 10-13 v Upravi, Reslijeva cesta 28, telefon 32-090 in pol ure za predstave v marionetnem gledališču, in eno uro pred predstavo pa v gledališču ročnih lutk.

KONCERTI

V petek, 28. decembra, priredi Slovenska filharmonija koncert mladih glasbenih umetnikov. Sodelujejo pianista Marjanca Korčičeva in Borut Lesjak ter violinist Dejan Bravničar, dirigirajo Marko Zigon, Anton Nanut in Ivo Petrič. Spored: Mozart: Koncert za klavir v d-molu; Beethoven: 3. koncert za klavir; Brahms: Koncert za violino. Vstopnina od 180 do 60 din pri blagajni Slovenske filharmonije. Koncerti partizanskih in narodnih pesmi v espartno bo pripravilo v priložnosti svoje 35-letnice Esperansko društvo Ljubljana, in sicer v sredo, 28. decembra ob 20 v dvorani Slovenske filharmonije. Sodelujejo: Partizanski invalidski pevski zbor pod vodstvom prof. Radovana Gobca, solista Vanda Zihler in Jože Gasperšič in orkester JLA Dirigent kap. Brumen. Vstopnice so v predprodaji pri blagajni Slovenske filharmonije.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA Sreda, 26. decembra ob 16: Moder-Ajdlič: »Janko in Metka«. Nastop Dedka Mrza. Zaključena predstava za osnovno šolo Vrtača. Četrtek, 27. decembra ob 16: Moder-Ajdlič: »Janko in Metka«. Nastop Dedka Mrza. Izven in za podož. Petek, 28. decembra ob 17: Otvoritev Razstave Slovenskega narodnega gledališča. Govori predsednik upravnega odbora SNG Jus Kozak. Moderna galerija Ljubljana, srednja dvorana; ob 19.30: Kretz: »Krajinski komedijanti«. Slavnostna premiera v počastitev jubileja Antona Tomaža Linhartarja in obletnice prve uprizoritve »Zupanove Micke« dne 28. decembra 1959. Premierski abonma. Predstava na odru kratka jubilejna slovesnost. Govori ravnatelj Drame SNG Slavko Jan. Sobota, 29. decembra ob 15: Moder-Ajdlič: »Janko in Metka«. Nastop Dedka Mrza. Izven in za podož. ob 20: Cankar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Izven in za podož. (Jacinta - Nedelja Kasanova K. 5.) Nedelja, 30. decembra ob 11: Prof. dr. France Koblar: Izročilo Antona Tomaža Linhartarja. Predavanje v avditoriju Drame SNG. Vstop prost; ob 15: Golia: »Jurčke«. Nastop Dedka Mrza. Izven in za podož. ob 20: Shakespeare: »Henrik IV.« (II. del). Izven in za podož. (Falstaff - Pavle Kovič). V petek, 28. decembra, na obletnici prve uprizoritve »Zupanove Micke«, značne Drama SNG jubilejni gledališki teden v počastitev 200-letnega jubileja A. T. Linhartarja. Dne 28. decembra ob 17 bo v Moderni galeriji odprta Razstava SNG, ob 19.30 pa bo v Drami slavnostna premiera Kretzovih Krajinskih komedijantov. Posebej opozarjamo na predavanja prof. dr. F. Koblarja, A. Gaspana in dr. B. Kretza, na katera je vstop prost. Razstava SNG v Moderni galeriji bo odprta do 15. januarja 1957. Vse predstave domačega ansambla, ob izjemo slavnostne premiere »Krajinskih komedijantov«, ki bo v petek za premierski abonma, in gostov (Akademija za igralstvo

CELJSKE VESTI

CELJSKO GLEDALIŠČE Sreda, 26. decembra ob 18: Potrč-Grün: »Zločin«. II. srednješkolski abonma. Četrtek, 27. decembra ob 15: Pavel Golia: »Uboga Ančka«. Zaključena predstava za II. osnovno šolo. Petek, 28. decembra ob 13.30: Pavel Golia: »Uboga Ančka«. Zaključena predstava za I. osnovno šolo; ob 16: Pavel Golia: »Uboga Ančka«. I. srednješkolski abonma. Sobota, 29. decembra ob 15: Pavel Golia: »Uboga Ančka«. Zaključena predstava za pionirje. Nedelja, 30. decembra ob 10: Pavel Golia: »Uboga Ančka«. Zaključena predstava za pionirje; ob 15: Pavel Golia: »Uboga Ančka«. Zaključena predstava za pionirje.

KINO

»UNION«: Nemški film: »Podanik«. Predstavi ob 18 in 20. »METROPOL«: Jugosl. film: »Zelnica«. Predstavi ob 18 in 20.

IZ ZALCA

Zaprto. KINO

IZ ROGAŠKE SLATINE

Ameriški film: »Divji veter«. Predstava ob 19. V glavni vlogi Anthony Quinn, Barbara Stanwick, Gary Cooper in Ruth Roman.

Vesti iz Maribora

DEŽURNA LEKARNA

Sreda, dne 26. decembra: lekarna »Melja«, Meljska cesta 2. Četrtek, dne 27. dec.: lekarna »Planika«, Glavni trg 20.

KINO

PARTIZAN: Ameriški barvni film: »Overland Pacific«. UDARNIK: Ital. film: »Slovo na postaji«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 26. decembra ob 19.30: Fabbri: »Zapeljivec«. Red Sreda. Četrtek, 27. decembra ob 19.30: Fabbri: »Zapeljivec«. Red LMS-2.

VABILO

Po 83. členu zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89-52) sklicujem 18. skupno sejo Okrajnega zbora in zbora proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora Maribor, ki bo v četrtek, 27. decembra ob 9 dopoldne v dvorani Doma JLA v Mariboru, Kneza Kocija ulica 8, s naslednjim predagim dnevnim redom: 1. Otvoritev seje in ugotovitev sklepčnosti; 2. Izvolitev dveh overiteljev zapisnika; 3. potrditev zapisnika 14. skupne seje in sklepov v zvezi z diskusijo o delu zbornice v okraju Maribor na 15. skupni seji; 4. poročilo o godnem skladu in skladu za pospe-

IZ PTUJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ Sreda, 28. decembra ob 9: B. Cebulj: »Janko in Metka« (vrtec in osnovna šola Breg); ob 11: B. Cebulj: »Janko in Metka« (osn. šola Mladice I. skupina); ob 14: B. Cebulj: »Janko in Metka« (osn. šola Mladice II. skupina); ob 20: B. Cebulj: »Janko in Metka«. Red premierski in izven. Četrtek, 27. decembra ob 9: B. Cebulj: »Janko in Metka« (vrtec Ptuj), tereni 1, 2, 3, 4); ob 11: B. Cebulj: »Janko in Metka« (predšol. otroci terenov 5, 6, 7, 8, 9, 10); ob 14: B. Cebulj: »Janko in Metka« (gimnazija I. skupina); ob 16: B. Cebulj: »Janko in Metka« (gimnazija Ptuj II. skupina).

KINO

»MESTNI KINO«: Jugosl. film: »Pot prijateljev«.

IZ MURSKÉ SOBOTE

»PARK«: Ameriška barvna risanka: »Peter Pan«. Predstave po programu organizatorjev Novoletne jelke. Ob 17.30 in 20: Poljski film: »Pokolenje«.

Zvezna zunanjetrgovinska zbornica objavlja

rezultate natečajev

za ureditev jugoslovenskih paviljonov na sejnih v Leipzigu, Frankfurtu, New Yorku in Casablanci, ki bodo spomladi leta 1957

- NAGRADE SO DOBILA TALE DELA: ZA SEJEM V LEIPZIGU: I. nagrado - je dobilo delo pod geslom 17171 ing. arch. Zdravka Gmajnera iz Zagreba. II. nagrado - je dobilo delo pod geslom 25259 ing. arch. Milorada Cvetiča, Branka Pešiča, Milana Palisaskog in Slobodana Janjčiča, vsi iz Beograda. III. nagrado - je dobilo delo pod geslom 95325 ing. arch. Milana Palisaskog, Slobodana Janjčiča, Milorada Cvetiča in Branka Pešiča, vsi iz Beograda. ZA SEJEM V FRANKFURTU/M.: I. nagrado - je dobilo delo pod geslom 19578 ing. arch. Slobodana Janjčiča, Milorada Cvetiča, Milana Palisaskog in Branka Pešiča, vsi iz Beograda. II. nagrado - je dobilo delo ing. arch. Zdravka Gmajnera iz Zagreba. III. nagrado - je dobilo delo pod geslom 25608 ing. arch. Milana Palisaskog, Milorada Cvetiča, Branka Pešiča in Slobodana Janjčiča, vsi iz Beograda. ZA SEJEM V NEW YORKU: I. nagrada - ni bila dodeljena, ker po oceni natečajne komisije nobeno delo ni v celoti rešilo zadane naloge. II. nagrado - je dobilo delo pod geslom 1601 arch. Crtinaki Hilarion in ing. arch. Zdravka Gmajnera, oba iz Zagreba. Natčajna komisija je sklenila podeliti dve III. nagradi, in sicer: Prvo je dobilo delo pod geslom 36361 ing. arch. Milorada Cvetiča, Branka Pešiča, Milana Palisaskog in Slobod. Janjčiča, vsi iz Beograda. Drugo nagrado je dobilo delo pod geslom 19577 ing. arch. Slobodana Janjčiča, Branka Pešiča, Milana Palisaskog in Milorada Cvetiča. ZA SEJEM V CASABLANCI: I. nagrado - je dobilo delo pod geslom 32623 ing. arch. Zagota Zelimir iz Zagreba. II. nagrado - je dobilo delo pod geslom 10.000 ing. arch. Zdravka Gmajnera iz Zagreba. III. nagrado - je dobilo delo pod geslom 13831 Milorada Cvetiča, Milana Palisaskog, Branka Pešiča in Slobod. Janjčiča, vsi iz Beograda. 4328 NATEČAJNA KOMISIJA

Rudolf Vrančič

dolgoletni uslužbenec pri rektoratu Univerze Pogreb nepozabnega in zaslužnega tovariša, ki je 40 let vestno in skrbno izvrševal svoje dolžnosti, bo v četrtek, 27. decembra 1956 ob 15. uri iz Nikolajeve mrliške veže na Zalah. Ljubljana, dne 25. decembra 1956. REKTORAT UNIVERZE V LJUBLJANI

Srečno novo leto 1957!

**Kmetijska zadruga
Tolsti vrh**
Ravne na Koroškem

vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem

Ugodno prodamo 5 elektromotorjev
znamke »Rade Končar« 4,5 KS

**Kmetijska zadruga
Ožbalt-Kapla**
Ožbalt ob Dravi

želi vsem svojim članom
in vsemu prebivalstvu
mного uspehov v novem letu 1957!

Lesno industrijsko podjetje, Slovenj Gradec

želi vsem svojim poslovnim prijateljem obilo uspehov v letu 1957!

Proizvaja: mehek rezan les, zaboje, stavbno in sobno pohištvo, ladijaki pod, sredice za panel plošče in lesno volno

Tekstilna industrija
Otiški vrh pri Dravogradu

Delovni kolektiv želi vsem svojim odjemalcem in vsemu delovnemu ljudstvu obilo uspehov v letu 1957!

Vsemu delovnemu ljudstvu želimo v letu 1957 mnogo uspehov pri graditvi socializma!

ELEKTRARNA DRAVOGRAD

TRGOVSKO PODJETJE

**KOVINA
PREVALJE**

ŽELI VSEM CENJENIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO!

SREČNO novo leto 1957

**Tovarna
kos in srpov**
Lovrenc na Pohorju

Delovni kolektiv želi vsem kmetovalcem in ostalemu delovnemu ljudstvu srečno in uspeha polno novo leto 1957!

Kmetovalci, zahtevajte povsod naše kose in srpe, ki vas bodo vsestransko zadovoljili

SREČNO NOVO LETO 1957

**Tovarna
meril**
SLOVENJ GRADEC

DELOVNI KOLEKTIV ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM IN VSEM DELOVNIM LJUDEM OBILO USPEHOV V LETU 1957!

**TOVARNA KOS
SLOVENJ GRADEC**

želi vsem kolektivom širom domovine SREČNO NOVO LETO 1957!

Tovarna z dvestoletno tradicijo. Naše kose so najbolj poznane v naši domovini, ker so iz najboljšega jekla in so jih izdelali prvovrstni strokovnjaki. Kmetovalci, zahtevajte povsod slovenjegraške kose, s katerimi boste zadovoljni

OBRITNO PODJETJE, DRAVOGRAD

s obrati: mizarstvo, zidarstvo, steklarstvo in tesarstvo
želi vsem svojim strankam srečno novo leto 1957!

**Kmetijska
zadruga
vas Remšnik**

želi vsem svojim članom, odjemalcem in dobaviteljem srečno in veselo novo leto!

Odkupujemo: les, vse kmetijske pridelke in vse gozdne sadeže

**Tovarna
poljedelskega orodja
in livarna**
Muta ob Dravi

želi vsem svojim kupcem in poslovnim prijateljem srečno in zadovoljstva polno novo leto 1957!

Proizvaja: poljedelsko orodje, trgovsko in strojno litino

PODJETJE ZA INŽENIRSKO TEHNIČNE GRADNJE

**TEHNOGRADNJE
VUZENICA - VUHRED**

DELOVNI KOLEKTIV ŽELI VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE IN SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM URPEHA POLNO NOVO LETO 1957 Z ŽELJO, DA DOSEŽEMO ŠE VEČJE DELOVNE ZMAGE PRI GRADITVI SOCIALIZMA

SREČNO novo leto!

GRADIMO
HIDROCENTRALE, MOSTOVE
IN DRUGE ZGRADBE,
KI SPADAJO V INŽENIRSKO
TEHNIČNO STROKO
PROJEKTIRANJE GRADENJ

**Zadružno trgovsko podjetje na veliko
Dravograd**

DELOVNI KOLEKTIV ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN VSEM DELOVNEMU LJUDSTVU USPEŠNO NOVO LETO 1957!

OSKRBUJEMO KMETIJSKE ZADRUGE S KMETIJSKIMI STROJI, UMETNIMI GNOJILI, ZAŠČITNIMI SREDSTVI IN OSTALIM BLAGOM

ODKUPUJEMO VSE GOZDNE PRIDELKE, SADJE, GOZDNE SORTIMENTE IN GOZDNE SADEŽE

SREČNO IN USPEHOV POLNO
NOVO LETO 1957
ŽELIMO VSEM SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM
IN VSEM DELOVNEMU LJUDSTVU

Zavod za dezinfekcijo,
dezinskcijo in deratizacijo

CIKLON
Maribor

SEDAJ
SLOVENSKA 16 — TEL. 39-25

Uspešno uničujemo vse insekte
in glodalce s preizkušenimi
preparati.

Cene znižane

**TOVARNA
TRAKOV
IN
SUKANCA**
Maribor

izdeluje lanene sukance,
bombažne rib. sukance,
bombažno in svileno
pozamentarijo

Vsem svojim odjemalcem in
poslovnim prijateljem želimo

SREČNO
novo leto
1957

Zlatorog
MARIBOR

ŽELI
VSEM SVOJIM POTROŠNIKOM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM OBILNO USPEHA
V LETU 1957

Odlična kvaliteta
Velik sortiment
Konkurenčne cene

IZDELUJEMO:

**SOLEA
FOX** PASTO ZA ČEVLJE

KOZMETIČNE IZDELKE
TOALETNA MILA, PRALNA SREDSTVA

Elektro
SLOVENJ GRADEC

želi vsem potrošnikom električne
energije na svojem področju
srečno in uspehov polno novo leto

DELOVNI KOLEKTIV
VELETRGOVINE Z ŽITARICAMI

Zrno
MARIBOR

želi vsem svojim odjemalcem in vsem
delovnemu ljudstvu srečno
in uspeha polno novo leto

KUPUJEMO: žitarice in stročnice po dnevnih cenah
PRODAJAMO: vse vrste mlevskih izdelkov, razne
vrste žita, stročnice in riž ter na željo našim
odjemalcem za zmerno prevozno dostav-
ljamo blago do njihovih prodajal. Prepričajte se
o naši solidni posrežbi z nakupom pri nas!

DELOVNI KOLEKTIV
TRGOVSKEGA PODJETJA **ŽELEZNIČAR**
Maribor

želi vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem srečno ter uspehov
polno novo leto 1957

V naših prodajalnah vam nudimo vse vrste prehrabnega in kolo-
nialnega blaga ter alkoholnih in brezalkoholnih pijač

DELOVNI KOLEKTIV
**Lesnega
industrijskega
podjetja**
MARIBOR

želi vsem svojim odjemalcem in
poslovnim prijateljem ter delovnim
kolektivom mnogo delovnih
uspehov v letu 1957

Prevezujemo naročila in izdelujemo: sta-
novanjsko hiše, stavbno pohištvo, stano-
vanjsko pohištvo, pisarniško
opremo, galanterijo in
strugarake
izdelke
za industrijo
in gospodinjstvo

TEKSTILNA INDUSTRIJA

Sonja Marinković
NOVI SAD, Kosovska ulica 25

Ima v svojem skladišču bogat izbor svilenih, cel in
bombažnih tkanin po znižanih cenah

SVOJIM KUPCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
ŽELIMO SREČNO NOVO LETO 1957

Poštni predal št. 187
Telegram: Tekstilkolor
Novi Sad
Tek. račun NB fil. Novi
Sad št. 300-T-673
Telefoni: direktor 22-13
komerc. 42-45
centrala 27-67

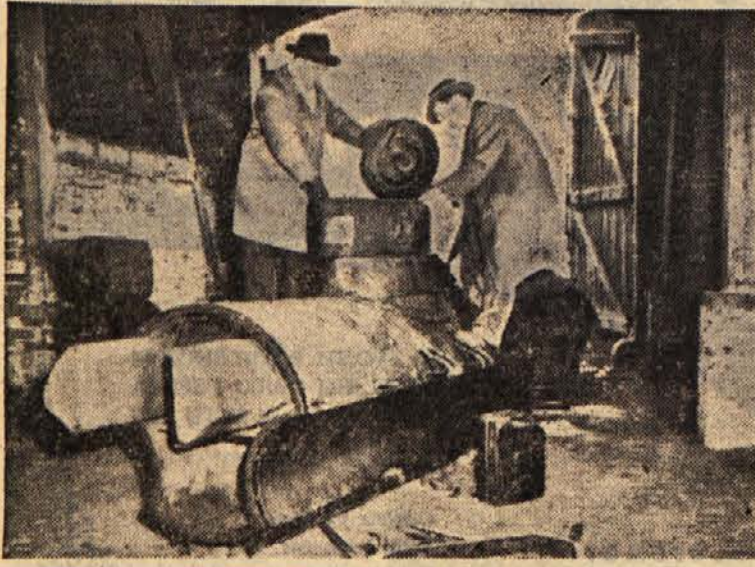
DELOVNI
KOLEKTIV

**Predilnice
in tkalnice**
MARIBOR

IZDELUJE:

bombažno in stanično prejo,
bombažne in stanične modne
tkanine za ženske obleke,
tkanine za perilo in plenice

VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE
SOCIALISTIČNE DOMOVINE IN
SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM
ŽELIMO V LETU 1957 MNOGO
USPEHOV IN DELOVNIH ZMAG
PRI GRADITVI SOCIALIZMA

VIRUSI IZ VSEMIRJA

Vrsta novih bolezní • Ali so krive sončne pege?

Od začetka novega vala sončnih peg letos februarja ugotavlja medicinska znanost vrsto novih bolezní. Ali v resnici drži, kar pravijo nekateri znanstveniki, da je zemlja spet prišla na vseмирsko področje, kjer jo napadajo virusi iz vsemirja? Mar je nove bolezni zares mogoče razložiti s tem, da virusi ne nastajajo na zemlji, marveč da priletijo iz vsemirja v času, ko opažamo sončne pege in mrke?

Mala Inge je imela zjutraj iznenada rdeče oči. Sprva so bili njeni starši trdno prepričani, da je dobila navadno gripo. V naslednjih dneh pa je zbolelo trideset drugih otrok v hamburškem predmestju Volkendorf, kjer so stanovali Ingini starši. Zdravniki so ugotovili novo bolezen, ki jo povzroča virus iz skupine APC. Kot je znano, napadajo ti virusi očesno povrhnjico, sluznico v žrelu in žlezno tkivo. Nov bolezenski pojav so imenovali »volksdorfska bolezen«, ker je dotlej še niso poznali.

V minulih desetih letih so ugotovili vsepovsod po svetu nad dva ducata novih bolezní, od tega

največ v deželah okoli zemljanskega ravnika. Povzročitelji vseh teh novih bolezní so virusi. Znanstveniki so začeli spravljanje te bolezni v zvezo s sončnimi pegami. Kmalu po močnih sončnih pegah letos februarja se je v več deželah pojavila razen difterije, španske gripe in drugih znanih še cela vrsta neznanih bolezní. Pravijo, da te ugotovitve ni mogoče odpraviti s trditvijo, da ljudje poprej pač niso imeli elektronskih mikroskopov, ki so zdaj že povsem vsakdanji pripomoček medicinskemu strokovnjaku.

Se pred osemdesetimi leti je bila spinalna otroška hromost tako rekoč neznan bolezen. Tudi mrzlica »Q«, ki so jo ugotovili najprej na Queenslandu, sodi med virusne epidemije, ki so se pojavile iznenada in ljudje poprej sploh niso vedeli zanje. Zdaj je že znano, da sončne pege ne vplivajo samo na zračne električne procese, marveč povzročajo tudi kemične reakcije. S tem pa smo že bliže teoriji, da pride do virusnih napadov sočasno s sončnimi pegami in mrki.

Ko je pred stoletji pustošila po

evropskih deželah kuga, imenovana črna smrt, ki je zahtevala na tisoče človeških žrtev, so takratni znanstveni ljudje ugotavljali istočasno tudi močne sončne pege. Znanost je ugotovila, da so mnoge virusne bolezni, ki so nekoč divjale po svetu, po nekaj stoletjih skoraj povsem izginile ali pa prevzele druge oblike.

Najboljši sodobni poznavalci virusov zatrjujejo, da je virus biološko vzeto natančno na meji med kemično in živo snovjo. Gripa, spinalna otroška hromelost, volksdorfska bolezen, mrzlica »Q« in na stotine drugih virusnih bolezní spravljajo znanstveniki v zvezo z vplivi, o katerih je znanost ugotovila, da jih prinašajo

na naš planet sončne pege, kosmični žarki in sončni mrki. Raziskovalec virusov dr. Lhéritier pravi celo takole: »Virus je droben genetični delček v najčistejši obliki, je košček celičnega jedra brez protoplazme.«

Tudi Američani so dobili po vzoru Francozinje Françoise Sagan mlado pisateljico: 19-letna Pamela Moore (na sliki v sredini) je dosegla lep uspeh s knjigo »Cocktail za zajtrk«, ki pripoveduje o ljubezenskem prebujanju mlade Američanke. Pisateljica se je pripeljala v München, kjer bo neka založba izdala prevod njene knjige.

Drobne ZANIMIVOSTI

DVA DOJRANA
Razen vasi Dojran ob Dojranskem jezeru je na jugozahodni dojranski obali še eno naselje z istim imenom, vendar je to zdaj mrtvo mesto, ker so se med prvo svetovno vojno izselili vsi prebivalci, ki jih je bilo okoli 14.000. Ti ljudje se niso več vrnili in tako je začelo vse mesto razpadati. Dokaz za to, da je živel v mestu res toliko ljudi, je med drugim tudi 70 javnih vodnjakov.

SOLA S ŠESTIMI UCENCI
Na otočku Vrnika pri Korčuli imajo šolo, ki je verjetno edinstvena ne samo pri nas, marveč v svetovnem merilu. To šolo obiskuje samo šest učencev, ki torej stanejo korčulansko občino okoli 300 tisoč dinarjev na leto. Zanimivo pa je, da je občinski odbor zavrnil predlog, naj bi šolo ukinitli. Odborniki vztrajajo na stališču, da šola mora biti odprta, pa čeprav bi hodil vanjo en sam učenec.

KLUB SLABO VZGOJENIH
V Rimu so ustanovili klub slabozgojenih zakonskih mož, ki šteje zdaj že 186 članov. Na ustanovni skupščini so izjavili nekateri »slabozgojeni« zakonski možje, da bi iz njih šle nekaj žene, če bi ženske ne vnesle v njihova pojmovanja napačnih nazorov o življenju.

TIRANI
Gospe Shave, eni najbogatejših meščank Singapora, se je primerilo nekaj neprijetnega. Vse zakonske žene domačega mesta je povabila na protestni sestanek, na katerem bi sprejele resolucijo proti tiraniji zakonskih mož. Prejela je 12.000 odgovorov, samo sedem žena se je odzvalo vabilu. Mnoge so napisale: »Rada bi prišla, pa me moze ne pustiti...«

NAJDALJŠA VRV IZ NYLONA
Osem kilometrov dolga vrv, izdelek neke tovarne v Shirley (ZDA), je menda doslej najdaljša nylonka vrv na svetu. Uporabljali jo bodo za sidro raziskovalne ladje »Calypso«, ki bo proučevala morske globine ob zahodnoafriški obali. Odpravo podpirajo Francozi in Američani.

ZASTAVIL JE ZOBOVJE
Zaradi kršitve prometnih predpisov bi moral plačati Charley Grida globo 20 dolarjev. Ker ni imel v žepu niti pare, je ponudil svoje umetno zobovje. Sodišče je dalo pretezo pregledati in je sprejelo ponudbo, ker so bili v protezi trije zlati zobje.

»POZOR, STEKLO!«
Iz libonaskih zaporov so evvajl previdno odnesli tri zaboje, ker je na njih pisalo: »Pozor! Stekline igrače! Ne obrčaj! Sele pri večernem pregledu so stražniki ugotovili, da so tri celice prazne.

»Žepna« podmornica

Neki kmet iz okolice Hamma v Westfaliji si je kupil staro podmornico z enim članom posadke, kakršne so uporabljali Nemci med drugo svetovno vojno. Radovednemu prebivalstvu je razložil delovanje aparature bivši nemški mornar, ki je do leta 1945 sam krmaril tako podmornico.

V »SLOVANSKIH POMPEJIH«

Slovanski Pompeji pravijo arheologi starodavnemu naselju Biskupin, ki so ga leta 1933 odkrili kakih 80 km od Poznanja na Poljskem.

V osrednji Poljski je na področju, kjer je nekoč stalo selišče, množica rek, jezer in gozdov. Pokrajina je rodovitna, zato so tam zdaj lepe njive in zeleni pašniki.

Sredi šestega stoletja pred našim štetjem, nekako dve sto let po ustanovitvi Rima, so zgradili stari Lužiški Srbi na otoku v Biskupinskem jezeru utrjeno selišče. Da bi ga zavarovali pred valovi, so zabili v zemljo več vrst debelih

Spretni posredovalec

V Minnesoti je vlak povozil kravo nekega švedskega naseljence. Železniška uprava je poslala k oškodovancu zavarovalnega agenta, da bi se z njim pogovoril o škodi.

»Dragi gospod Karlson,« se je agent ljubeznivo smehljaj, »moja družba bi se rada z vami pogodila brez sodišča. Zares nam je žal, da se je vaša krava na naši progli smirno ponesrečila, priznani pa boste, da tam ni imela kaj iskati in da bi ji vi kot lastnik morali to preprečiti. Lahko bi nastala še hujša nesreča, zakaj vlak je bil poln potnikov.«

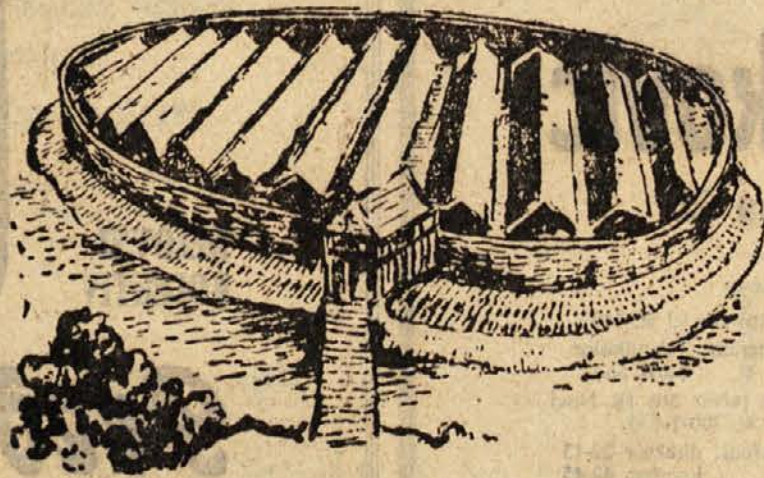
Karlson je samo kimal in žalostno gledal posrednika. »Če vse to upoštevamo, kaj mislite, dragi gospod Karlson, kako bi se pravične pogodili za oškodnino?«

Karlson je počasi odgovoril: »Jaz sem reven švedski kmet, dragi gospod, zato vam lahko dam samo dva dolarja.«

hlodov. Hlodi so bili postavljeni posevno, nagnjeni proti otoku in so tako tvorili 6 do 13 m širok zaščitni pas. Zelo verjetno so otoško naselje pogosto napadali sovražniki, zato so ga prebivalci, kot kažejo izkopanine, zavarovali s 6 m debelim zidom. Obzidje so zgradili z debelimi, navkriž položenimi hlodi, vrzeli med njimi pa so napolnili s peskom in s stepatno zemljo. Razen tega so obzidili zunanji zid z debelo plastjo ilovice, da bi sovražnik ne mogel od zunaj zažgati naselja. Med obleganjem so prebivalci zaprli težka vrata, ki so bila edini vhod v selišče, na oblegajočega sovražnika pa so metali težka kamenja, ki je bilo pripravljeno ob vznožju obzidja.

Arheologi so kopali na kraju, ki so o njem menili, da so bila tam nekoč vrata v selišče. Pri tem so odkrili most, ki je vodil od otoške naselbine do obale Biskupinskega jezera. Ta most ni bil zgrajen naravnost, marveč je vodil poševno na obalo. Arheologi razlagajo to reč takole: V davnih dneh so nosili bojovniki ščite v levi roki, poševno postavljeni most pa je oblegancem omogočil, da so s svojimi strelcami zadevali sovražnike v desno stran, ki je ni varoval ščit.

Arheologi so ugotovili, da je bilo v starem otoškem naselju enajst tesnih, z bruni tlakovanih ulic. Lesene hiše brez oken so bile s stranskimi stenami tako tesno druga pri drugi, da so pravzaprav sestavljale dolgo poslopje, ki ga je pokrivala ena sama streha iz trstičja. Usodo tega starega slovanskega naselja arheologi pogosto primerjajo z usodo Pompejev, ki jih je zasula ognjeniška lava Vezuva. Naselje na otoku v Biskupinskem jezeru je uničil požar po nekem sovražnem napadu. Prebivalci so se odselili, razvaline njihovih »Pompejev« pa so polagoma izginjale v jezeru.

Takšno je bilo po mnenju zgodovinarjev staro selišče Biskupin

GRIGORIJ RIKLIN

ANTIBIROKRATIN

Pred dnevi sem po naključju izvedel, da je skupina strokovnjakov farmacevtskega inštituta našla novo, zelo uspešno zdravilo antibirokratini.

Sklenil sem preizkusiti njegovo delovanje na nekem okolnem birokratu. S tem namenom sem se napotil v farmacevtski inštitut, kjer so mi ljubeznivo dali tri tablete novega preparata.

Takoj sem krenil v urad, ki ga vodi ta birokrat. Sekretar, mlad človek s pristriznimi brki in dolgim sukničjem, je zamrmral skodl zlate zobe, ne da bi me pogledal:

»Tovariš Netudikin ne sprejema.«

V tem trenutku je šla mimo mene stara kurirka s pladnjem, ki se je na njem veljavno šopirila skodelica čaja — za direktorja. Uspešno mi je, da sem povsem neopazno spustil eno onih treh tablet v Netudikinov čaj.

Zatem sem se umaknil v kot in začel čakati. Ni še minilo niti pet minut, ko se je v vratih kabineta pojavil debeluhasti Netudikin.

»Dragi moj, upam, da ste prišli k meni. Obiskovalec? Prošnja? Zelo zelo sem počaščen z vašo pozornostjo in zaupanjem.«

Njegov obraz in pleša sta sijala od sreče. Stopil mi je nasproti in tako razširil roke, kakor da je hotel z njimi objeti ne samo mene, marveč vse napredno človeštvo.

Zatem me je popeljal v svoj kabinet, me posadil v mehki naslanjaj in zaprl okno, da mi ne bi bog obvaruj, pihalo.

»Dragi moj, s čim vam lahko ustrezem?«

»Zel bi spričevalo o tem, da...«

»Eno samo spričevalo? Deset, če hočete!«

»Ne, hvala. Samo eno.«

»Z zadovoljstvom, z zadovoljstvom.«

»Ali naj se oglašim prihodnji teden?«

»Kaj?! Takoj zdaj... čez deset minut boste imeli vse, kar želite. Takoj zdaj bom ukazal.«

»Toda morda danes nimate časa. Prišel bom jutri.«

»Zakaj pa bi morali priti dvakrat zaradi iste stvari?«

Stopil je iz kabineta in pustil za seboj odprta vrata. Tudi jaz sem ga slišal, kako je med drugim dejal sekretarju:

»Zakaj pa vi, brž ko me vidite, skočite kakor poparjeni? In ne smehljajte se tako prijetno! Tega ne trpim... Zakaj ni obiskovalcev? Pozvonite takoj

na vse mestkome in zavkome... In na najbolj naseljena področja... Recimo na stadion — tam je zdaj tekma... Naj pridejo ljudje z zahtevami, prošnjami, pritožbami! Jaz sam pa bom zdaj opravil s tem obiskovalcem ter zatem sedel in odgovoril na pisma delavcev. Med odmorom me ne bo dobre pol ure — odšel bom v šolo, kjer se učijo moj Petka — treba je pogledati, kako je kaj z njim...«

V tem trenutku je stari kurirka prinesla Netudikinovo skodelico čaja. Ker sem se odločil do kraja preveriti učinek novega preparata, sem zdaj spustil v skodelico obe tableti hkratni.

Netudikin je vstopil, nagnil skodelico in njegov obraz je začel. Dejal mi je:

»Zdaj bodo prinesli vaše spričevalo. Današnji dan je nekam čudovit, spomladanski, predmajski. (Vstopi sekretar.) Kakor naročeno. Stari seznanj za razdelitev stanovanj v novi zgradbi uničite. Meni osebno ni treba novega stanovanja. Prav tako vam. Niti Kolečkinu — to vam je petoliznik. Tudi Ipatov ga ne potrebuje — moj sorodnik je. Sestavil bom nov seznam. Vanj pride obvezno kurirka Karpovna. In obvezno Krilcova, ki v sebi ostro kritizira ne glede name.«

Netudikin je izpil še en požirek. Antibirokratini je deloval čedalje uspešneje in uspešneje. Zdaj je Netudikin hitro skočil k telefonu in zavrtel številko.

»Maša, si ti? Jaz sem... S prihodnjim mesecem dobiš aimente. In če nimaš ničesar proti, bi ti za praznik poslal kakšno darilo.«

Obrnil se je k meni in zmehčano dejal:

»Da, kriv sem pred njo. In sploh sem mnogočesa kriv. Malo so me kritizirali.«

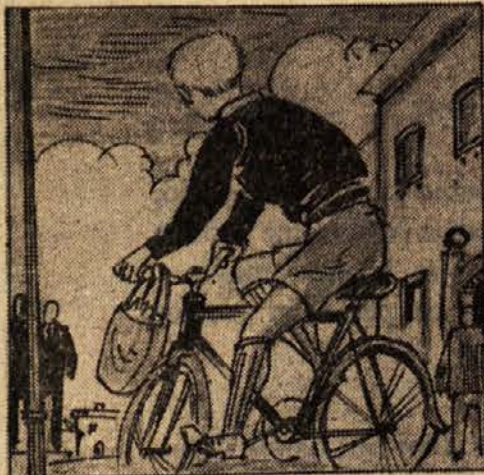
Netudikin je izpil še en požirek, poklical sekretarja in mu dejal:

»Kot prvo, prosim vas, držite glavo kvišku! Ni se vam treba klanjati. Kot drugo, pred kratkim sem odpustil Karpova zaradi kritike, izplačajte mu za neprostovoljni izostanek z dela od moje plače. Matvejeva je odšla »po lastni želji«. Nesmisel: ona vendar ni imela takšne želje! Pokličite jo znova na delo...«

Kaj se je zgodilo pozneje, ne vem. Vse je izginilo kakor v megli. Toda to je bilo samo... Vsekakor niste pozabili, da se ta moja kratka zgodba imenuje »Antibirokratini ali Sen poletne noči.«

NEUKROČENO MESTO

RADO KRAGELJ
MILAN MAVER

154 Peter je prevzel naloge, ki jih je bil dotlej opravljal Janez; prenašal je solato, pod katero so bili šopi Poročevalca in druge ilegalne literature, večkrat pa je tudi šel z Markovo skupino v listkovne in napisne akcije. Bil je spreten in pogumen, od njegovega nekdanjega strahu ni ostala niti sled več. Nasprotno, postal je najdrznejši v skupini, pripravljen opraviti tudi najtežje naloge.

155 Vroč poletni dan je bil in sonce je lezlo v poldne, ko je Janez prišel domov. Očka je sedel za mizo in nepremično strmel v kos papirja, ki ga je držal v roki. Na Janezov pozdrav ni odvrnil ničesar. »Kaj pa je, očka?« je Janez vprašal. Očka je molčal. »Pismo?« Očka je prikimal. Janez je ugibal: »Od mame? Je mama pisala? Seveda, mama je pisala!« Očka se je dvignil in položil roko Janezu na ramo.

156 »Tvoja mama ne bo več pisala, Janez. Ne tebi ne meni — nikomur. Saj si skoraj mož, Janez! Odrasel si v boju. Trdem, nečloveškem, prekletem boju! Tvoja mama je mrtva. Umrla je za boleznijo, ki jo je bila dobila v nemškem taborišču. Pred štirinajstimi dnevi so jo pokopali tam v Srbiji. Dva tedna je sporočilo hodilo do nas. Dvigni glavo, Janez! Dvigni glavo... Očka je s trdo roko stisnil Janeza k sebi.